ಅಧ್ಯಾಯ 5

ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂಗಡಪತ್ರ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕತೆ

The Government Functions and Scope

ಅಧ್ಯಾಯ ಒಂದರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವೆಂದು ಸೂಚಿಸಲಾಗುವ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಾವು ಪರಿಚಯಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಖಾಸಗೀವಲಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸುವ ಸರ್ಕಾರವೂ ಇರುತ್ತದೆಂದು ನಾವು ತಿಳಿದಿದ್ದೇವೆ. ಖಾಸಗಿ ವಲಯ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಗಳೆರಡೂ ಅಸ್ಥಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಮಿಶ್ರ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಪ್ರಭಾವಿಸುವ ಸರ್ಕಾರದ ಹಲವು ರೀತಿಗಳಿವೆ. ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದ ಮೂಲಕ ನಡೆಸುವ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಈ ಅಧ್ಯಾಯ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತದೆ. ವಿಭಾಗ 5.1 ರಲ್ಲಿ ನಾವು ಸರ್ಕಾರದ ಆದಾಯದ ಮೂಲಗಳು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚದ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ. ವಿಭಾಗ 5.2 ರಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚಗಳು ಮತ್ತು ಆದಾಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡಲು, ಸಮತೋಲನ, ಉಳಿತಾಯ(ಮಿಗುತೆ) ಅಥವಾ ಕೊರತೆ ಮುಂಗಡಪತ್ರದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾವು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದ ಕೊರತೆಗಳ ಅರ್ಥ, ಅವುಗಳ ತೊಡಕುಗಳು (ಪರಿಣಾಮಗಳು) ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಪೆಟ್ಟಿಗೆ 5.1 ಕೋಶೀಯ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಗುಣಕದ ಸರಳ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಪಾತ್ರವು, ಅದರ ಕೊರತೆಗಳ ಮೇಲೆ ತೊಡಕನ್ನು (ಪರಿಣಾಮವನ್ನು) ಉಂಟುಮಾಡಿ ಅ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಲದ ಮೇಲೆ ಮುಂದುವರೆದ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಬಹುದು. ಈ ಅಧ್ಯಾಯವು ಸಾಲದ ಸಮಸ್ಯೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಪರಿಸಮಾಪ್ತಿಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

5.1 ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದ ಭಾಗಗಳು *Components of the Government Budget*

ಏಪ್ರಿಲ್ 1 ರಿಂದ ಮಾರ್ಚ್ 31 ರವರೆಗಿನ ಅವಧಿಯ ಪ್ರತಿ ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸರ್ಕಾರದ ಆದಾಯ (ಸ್ವೀಕೃತಿ) ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚಗಳ ಅಂದಾಜು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುವುದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ (ಅನುಚ್ಛೇದ 112) ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ವಾರ್ಷಿಕ ಹಣಕಾಸಿನ ಹೇಳಿಕೆಯು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂಗಡಪತ್ರದ ಪ್ರಮುಖ ದಾಖಲೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದ ದಾಖಲೆಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದ ಸ್ವೀಕೃತಿ (ಆದಾಯ) ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದರೂ, ಇದರ ಪ್ರಭಾವವು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿಯು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಎರಡು ಖಾತೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ – ಚಾಲ್ತಿ ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವುಗಳನ್ನು ಕಂದಾಯ ಖಾತೆಯು (ಕಂದಾಯ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರವೆಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುವ) ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಆಸ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವುಗಳನ್ನು ಬಂಡವಾಳ ಖಾತೆಯು (ಬಂಡವಾಳ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರವೆಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುವ) ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ಮೊದಲು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದ ಉದ್ದೇಶ (ಧ್ಯೇಯ) ಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

5.1.1 ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದ ಉದ್ದೇಶಗಳು

ಸರ್ಕಾರವು ಜನರ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಸರ್ಕಾರವು ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ (ರೀತಿಯಲ್ಲಿ) ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತದೆ.

ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದ ಹಂಚಿಕೆ ಕಾರ್ಯ

ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಯಾಂತ್ರಿಕತೆಯಿಂದ, ಅಂದರೆ, ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅನುಭೋಗಿಗಳು ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕರ ನಡುವೆ ವಿನಿಮಯದಿಂದ ಒದಗಿಸಲಾಗದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಪೂರೈಸುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಸರಕುಗಳ ಉದಾಹರಣೆ ಎಂದರೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಕ್ಷಣೆ, ರಸ್ತೆಗಳು, ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತ ಇತ್ಯಾದಿ. ಇವುಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸರಕುಗಳೆಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪೂರೈಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ನಾವು ಬಟ್ಟೆ, ಕಾರುಗಳು, ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಂತಹ ಖಾಸಗಿ ಸರಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸರಕುಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು. ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿವೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸರಕುಗಳ ಲಾಭವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕೇವಲ ಒಬ್ಬ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅನುಭೋಗಿಗೆ ಸೀಮಿತ (ನಿರ್ಬಂಧಿತ) ವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಚಾಕೋಲೇಟ್‌ನ್ನು ಅನುಭೋಗಿಸಿದಾಗ ಅಥವಾ ಷರ್ಟನ್ನು ಧರಿಸಿದಾಗ ಅವು ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅನುಭೋಗವು ಇತರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಅನುಭೋಗದ ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿ ಸಂಬಂಧದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಒಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ಯಾನವನ ಅಥವಾ ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದಾಗ, ಅವುಗಳ ಪ್ರಯೋಜನ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಒಂದು ಸರಕಿನ ಅನುಭೋಗವು ಇತರರ ಅನುಭೋಗಕ್ಕೆ ಲಭ್ಯವಾಗುವ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಆದಕಾರಣ ಹಲವು ಜನರು ಅದರ ಲಾಭವನ್ನು ಆ ನಂದಿಸಬಹುದು. ಅಂದರೆ ಹಲವು ಜನರ ಅನುಭೋಗವು **'ಪ್ರತಿ ಸ್ಪರ್ದಿತ'**ವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಖಾಸಗಿ ಸರಕುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಆ ಸರಕುಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಪಾವತಿಸದಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳ ಲಾಭವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದರಿಂದ ಅಂತಹವರನ್ನು ಹೊರಗಿಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಟಿಕೆಟ್ ಖರೀದಿಸದಿದ್ದರೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಿನಿಮಾ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿನ ಸಿನಿಮಾ ವೀಕ್ಷಣೇ ಮಾಡಲು ನಿಮಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸರಕುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಸರಕುಗಳ ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದರಿಂದ ಯಾರನ್ನೂ ಹೊರಗಿಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸರಕುಗಳು **ಹೊರತಾದವುಗಳಲ್ಲ** (Non-excludable) ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಬಳಕೆದಾರರು ಪಾವತಿಸದೇ ಇದ್ದರೂ ಸಹ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸರಕುಗಳಿಗೆ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ ಮತ್ತು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಣ ಪಾವತಿಸದಿರುವ ಬಳಕೆದಾರರನ್ನು **'ಪುಕ್ಕಟೆ ಸವಾರ'** ರೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಅನುಭೋಗಿಗಳು ತಾವು ಉಚಿತವಾಗಿ ಪಡೆದುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಪಾವತಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅವರು ಯಾ–ರಿಗೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸೇರದ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಪಾವತಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪಾವತಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೂಲಕ ಸಂಭವಿಸುವ ಉತ್ಪಾದಕರು ಮತ್ತು ಅನುಭೋಗಿಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧ ಕಡಿದು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವೇ ಮುಂದಡಿ ಇಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಆದಾಗ್ಯೂ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉತ್ಪಾದನೆ ನಡುವೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುತ್ತದೆ. **ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸರಬರಾಜು** ಎಂದರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಆಯವ್ಯಯದ ಮೂಲಕ ಹಣಕಾಸನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ನೇರ ಪಾವತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಬಳಸುವಂತಹವುಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಖಾಸಗಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸರಕುಗಳು ನೇರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಉತ್ಪಾದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಾಗ ಅದನ್ನು **ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉತ್ಪಾದನೆ** ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.

ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದ ಪುನರ್ ವಿತರಣೆ (ಮರುಹಂಚಿಕೆ) ಕಾರ್ಯ

ಎರಡನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಿಂದ ನಾವು ದೇಶದ ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವರಮಾನವು ಇಲ್ಲವೇ ಖಾಸಗಿ ವಲಯಕ್ಕೆ ಅಂದರೆ ಉದ್ಯಮ ಘಟಕಗಳು ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ (ಖಾಸಗಿ ಆದಾಯವಾಗಿ) ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರ (ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆದಾಯವಾಗಿ) ಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇವೆ. ಖಾಸಗಿ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ತಲುಪುವ ಆದಾಯವು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಆದಾಯವೆನಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಮೊತ್ತವು ವೈಯಕ್ತಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಆದಾಯವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ವಲಯವು ವರ್ಗಾವಣೆಗಳು ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಕುಟುಂಬಗಳ ವೈಯಕ್ತಿಕ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಆದಾಯದ

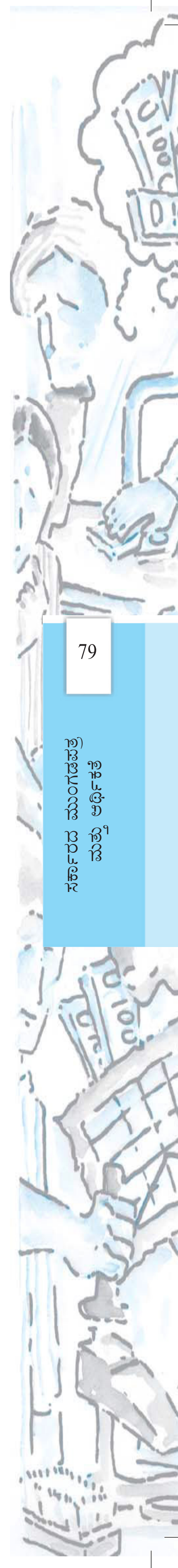

ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮಬೀರುತ್ತದೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರವು ಆದಾಯದ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಸಮಾಜದಿಂದ ನ್ಯಾಯೋಚಿತವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾದ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಇದು 'ಪುನರ್ ವಿತರಣೆ ಕಾರ್ಯ'ವಾಗಿದೆ.

ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದ ಸ್ಥಿರೀಕರಣ ಕಾರ್ಯ

ಸರ್ಕಾರವು ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಏರಿಳಿತಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಸರ್ಕಾರವಲ್ಲದೆ, ಲಕ್ಷಾಂತರ ಖಾಸಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ವೆಚ್ಚದ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವ ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಸಮಗ್ರ ಉದ್ಯೋಗ ಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಗಳು, ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಈ ನಿರ್ಧಾರಗಳು, ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಸಾಲ ಲಭ್ಯತೆಯಂತಹ ಹಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತವೆ. ಯಾವುದೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಶ್ರಮ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಕಗುವಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮಟ್ಟವು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೂಲಿ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಗಳು ಒಂದು ಹಂತದ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಯುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಉದ್ಯೋಗಮಟ್ಟವನ್ನು ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತವಾಗಿ ಮುಂಚಿನ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತರಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಹೆಚ್ಚು ಉದ್ಯೋಗಮಟ್ಟದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೆಯು ಲಭ್ಯವಿರುವ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಬಹುದಾಗಿದೆ, ಆಗ ಅದು ಹಣದುಬ್ಬರಕ್ಕೆ (ಅತಿಪ್ರಸರಣಕ್ಕೆ) ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ನಿರ್ಬಂಧಿತ ಷರತ್ತುಗಳು ಅಗತ್ಯವಾಗಬಹುದು.

ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಸರ್ಕಾರದ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶವು 'ಸ್ಥಿರೀಕರಣ ಕಾರ್ಯ'ವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

೫.೧.೨ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣ Classification of Receipts

ಕಂದಾಯ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳು : ಕಂದಾಯ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಕ್ಲೇಮು (ಹಕ್ಕು) ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡದ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳಾಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಲಾಗದವುಗಳೆಂದು ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆಯೇತರ ಆದಾಯಗಳೆಂದು ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ತೆರಿಗೆ ಆದಾಯಗಳು ಕಂದಾಯ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದು ಅವುಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ನೇರ ತೆರಿಗೆಗಳು (ವೈಯಕ್ತಿಕ ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಉದ್ಯಮ ಘಟಕಗಳ ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ತೆರಿಗೆ) ಮತ್ತು ಅಬಕಾರಿ ತೆರಿಗೆಗಳಂತಹ (ದೇಶದೊಳಗೆ ಉತ್ಪಾದಿತವಾಗುವ ಸರಕುಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸುವ ಸುಂಕಗಳು) ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಗಳು, ಆಮದು – ರಫ್ತು ಸುಂಕಗಳು (ಭಾರತದೊಳಗೆ ಆಮದಾಗುವ ಮತ್ತು ಭಾರತದಿಂದ ಹೊರಗೆ ರಫ್ತಾಗುವ ಸರಕುಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಲಾಗುವ ತೆರಿಗೆಗಳು) ಮತ್ತು ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆಗಳೆಂದು ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಂಪತ್ತಿನ ತೆರಿಗೆ[1]. ಉಡುಗೊರೆ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ವಾರಸು ತೆರಿಗೆ (ಈಗ ರದ್ದುಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ) ಗಳಂತಹ ಇತರೆ ನೇರ ತೆರಿಗೆಗಳು ಅಧಿಕ ಆದಾಯವನ್ನು ಯಾವತ್ತೂ ತಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು 'ಕಾಗದದ ತೆರಿಗೆ' ಗಳೆಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪುರೋಗಾಮಿ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಮೂಲಕ ಮರುಹಂಚಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಆದಾಯದ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕ ತೆರಿಗೆ ದರವಿರುತ್ತದೆ. ಉದ್ಯಮ ಘಟಕಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಮಾಣಾನುಗುಣವಾಗಿ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ, ತೆರಿಗೆ ದರವು ಉದ್ಯಮ ಘಟಕಗಳ ಲಾಭದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಜೀವನ ಅಗತ್ಯ ಸರಕುಗಳಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿತಕರ ಸರಕು ಮತ್ತು ಅರೆ–ಐಷಾರಾಮಿ ಸರಕುಗಳ ಮೇಲೆ ಸಾಧಾರಣ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಐಷಾರಾಮಿ ಸರಕುಗಳು, ತಂಬಾಕು ಹಾಗೂ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

---

[1] 1ನೇ ಜುಲೈ 2017 ರಿಂದ ಭಾರತದ ತೆರಿಗೆ ಪದ್ಧತಿಯು ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳೆರಡನ್ನೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ, 28ನ ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು 7 ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುವ GST (ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆ) ಯ ಪರಿಚಯವು ಒಂದು ಕೌತುಕದ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಯಿತು.

ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ತೆರಿಗೆಯೇತರ ಆದಾಯವು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನೀಡುವ ಸಾಲದ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಸ್ವೀಕೃತಿ, ಲಾಭಾಂಶ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಲಾಭಗಳು, ಶುಲ್ಕಗಳು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಮಾಡಲಾದ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ನೀಡಿದ ಸೇವೆಗಳ ಇತರೆ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ವಿದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನಗದು ಅನುದಾನಗಳೂ ಸಹ ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುತ್ತವೆ.

ಕಂದಾಯ ಸ್ವೀಕೃತಿಯ ಅಂದಾಜು ಹಣಕಾಸಿನ ಬಿಲ್ಲಿ[2] ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾದ ತೆರಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.[2]

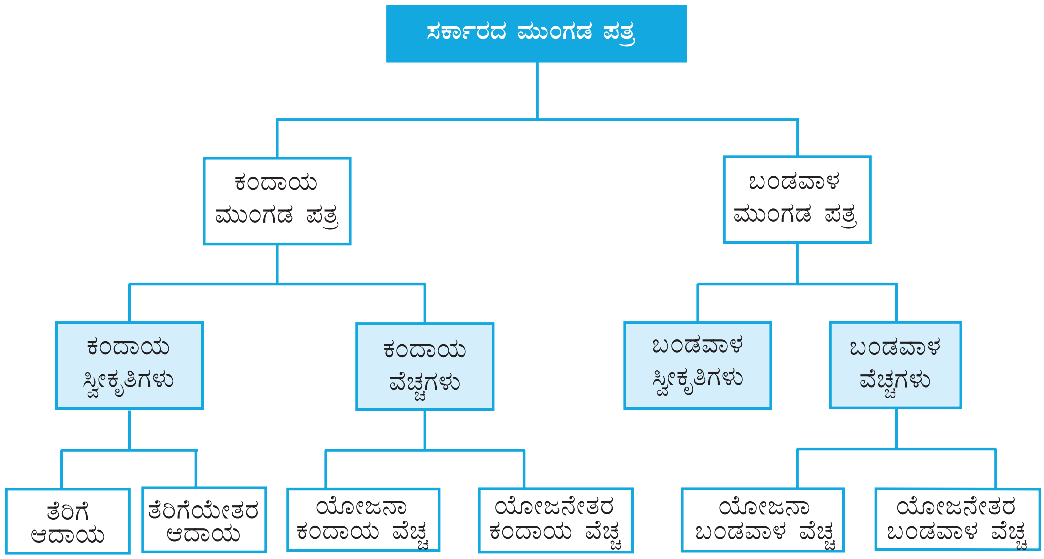

ಪಟ 1 ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದ ಭಾಗಗಳು

ಬಂಡವಾಳ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳು : ಸರ್ಕಾರವೂ ಸಹ ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅದರ ಆಸ್ತಿಗಳ ಮಾರಾಟದಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಂದ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗಿರುತ್ತದೆಯೋ ಆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ಹಿಂದಿರುಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತವೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಆಸ್ತಿಗಳ ಮಾರಾಟವು, ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಹೂಡಿಕೆ ಹಿಂತೆಗೆತ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಒಡೆತನದ ಉದ್ಯಮಗಳ PSUs ಗಳ ಷೇರುಗಳ ಮಾರಟವು ಸರ್ಕಾರದ ಹಣಕಾಸಿನ ಆಸ್ತಿಗಳ ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವಂತಹ ಅಥವಾ ಹಣಕಾಸಿನ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಸರ್ಕಾರದ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬಂಡವಾಳ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಸರ್ಕಾರವು ಹೊಸ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆದಾಗ, ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಮರುಪಾವತಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಈ ಸಾಲಗಳ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಪಾವತಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ, ಸರ್ಕಾರವು ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದಾಗ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಆ ಆಸ್ತಿಯಿಂದ ಬರುವ ಗಳಿಕೆಯು ಕಾಣದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಈ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳು ಸಾಲವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಅಥವಾ ಸಾಲೇತರಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸು ವಂತಹವುಗಳಾಗಿರಬಹುದು.

5.1.3. ವೆಚ್ಚದ ವರ್ಗೀಕರಣ

ಕಂದಾಯ ವೆಚ್ಚ: ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಭೌತಿಕ ಅಥವಾ ಹಣಕಾಸಿನ ಆಸ್ತಿಗಳ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಉಳಿದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಮಾಡುವ ವೆಚ್ಚವೇ ಕಂದಾಯ ವೆಚ್ಚವಾಗಿದೆ. ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಇಲಾಖೆಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಸೇವೆಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾಡುವ ವೆಚ್ಚಗಳು, ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ

[2] ಒಂದು ಹಣಕಾಸು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ವಾರ್ಷಿಕ ಹಣಕಾಸು ಪಟ್ಟಿಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ತೆರಿಗೆಗಳ ಹೇರಿಕೆ, ರದ್ಧತಿ, ಇಳಿಕೆ, ಬದಲಾವಣೆ ಅಥವಾ ನಿಯಂತ್ರಣಗಳನ್ನು ಅದು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಾಲದ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಪಾವತಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ಅನುದಾನ (ಕೆಲವು ಅನುದಾನಗಳು ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವಂತಹವುಗಳಾಗಿದ್ದರೊ)ಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ.

ಮುಂಗಡಪತ್ರದ ದಾಖಲೆಗಳು ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚವನ್ನು **ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಯೋಜನೇತರ ವೆಚ್ಚ**[3] ವೆಂದು ವಿಂಗಡಿಸಿವೆ[3]. ಕಂದಾಯ ವೆಚ್ಚದೊಳಗಿನ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಯೋಜನೇತರ ವೆಚ್ಚದ ನಡುವೆ ಮಾಡಲಾದ ವಿಂಗಡನೆಯನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ 5.1 ರಲ್ಲಿನ 6ನೇ ಬಾಬ್ತಿನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಗೀಕರಣದ ಪ್ರಕಾರ ಯೋಜನಾ ಕಂದಾಯ ವೆಚ್ಚವು ಕೇಂದ್ರ ಯೋಜನೆಗಳು (ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳು) ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ನೀಡುವ ನೆರವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಯೋಜನೇತರ ವೆಚ್ಚವು, ಕಂದಾಯ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ವಿಸ್ತೃತ ವೆಚ್ಚದ ಬಾಬ್ತುಗಳಾದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೇವೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾಡುವ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಯೋಜನೇತರ ವೆಚ್ಚದ ಪ್ರಮುಖ ಬಾಬ್ತುಗಳೆಂದರೆ, ಬಡ್ಡಿ ಪಾವತಿಗಳು, ರಕ್ಷಣಾ ಸೇವೆಗಳು, ಸಹಾಯಧನಗಳು, ವೇತನಗಳು ಮತ್ತು ಪಿಂಚಣಿಗಳು.

ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಾಲಗಳು, ಬಾಹ್ಯ ಸಾಲಗಳು ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಮೀಸಲು ನಿಧಿಗಳಿಂದ ಪಡೆಯುವ ಸಾಲಗಳ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಪಾವತಿಗಳು, ಸೇರಿಕೊಂಡು ಯೋಜನೇತರ ವೆಚ್ಚದ ಏಕೈಕ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಭಾಗವೆನಿಸಿದೆ. ರಕ್ಷಣಾ ವೆಚ್ಚವು, ಬದ್ಧತೆಯ ವೆಚ್ಚವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಅಂದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭದ್ರತೆಯ ಕಾಳಜಿಗಾಗಿ ಮಾಡುವ ವೆಚ್ಚವಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕಡಿತಗೊಳಿಸಲು ಇರುವ ಅವಕಾಶ ತೀರಾ ಅತ್ಯಲ್ಪವಾಗಿದೆ. ಸಹಾಯಧನಗಳು ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತಹ ಪ್ರಮುಖ ನೀತಿಯ ಸಾಧನವಾಗಿವೆ. ಸರ್ಕಾರವು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸರಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳಾದ, ಶಿಕ್ಷಣ ಆರೋಗ್ಯ ಇವುಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಒದಗಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಅವ್ಯಕ್ತ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ನೀಡುವುದಲ್ಲದೆ, ರಫ್ತುಗಳು, ಸಾಲಗಳ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ, ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಮೇಲೆ ವ್ಯಕ್ತ ಸಹಾಯ ಧನಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. 2014–15ರಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಧನದ ಮೊತ್ತವು ಜಿಡಿಪಿಯಲ್ಲಿನ ಶೇಕಡ 2.02ರಷ್ಟಿತ್ತು ಮತ್ತು ಅದು 2015– 16ರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 1.7ರಷ್ಟಾಗಿದೆ (BE).

ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ: ಬೌತಿಕ ಅಥವಾ ಹಣಕಾಸಿನ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವಂತಹ ಅಥವಾ ಹಣಕಾಸಿನ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯ ಕಡಿತಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚಗಳಿವೆ (ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚಗಳಾಗಿವೆ). ಇದು ಭೂ–ಸ್ವಾದೀನ, ಕಟ್ಟಡ, ಯಂತ್ರಗಳು, ಸಲಕರಣೆಗಳು, ಶೇರುಗಳಲ್ಲಿನ ಹೂಡಿಕೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ, PSUಗಳು ಮತ್ತು ಇತರೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನೀಡುವ ಸಾಲಗಳು ಮತ್ತು ಮುಂಗಡಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾಡುವ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಬಂಡಾವಳ ವೆಚ್ಚವನ್ನೂ ಸಹ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದ ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಯೋಜನೇತರ ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಯೋಜನಾ ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚವು ಅದರ ಕಂದಾಯದ ಪ್ರತಿರೂಪದಂತೆ, ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ನೀಡುವ ನೆರವಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ. ಯೋಜನೇತರ ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚವು ಸರ್ಕಾರ ಒದಗಿಸುವ ವಿವಿಧ ಸಾಮಾನ್ಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಮುಂಗಡ ಪತ್ರವು ಕೇವಲ ಸ್ವೀಕೃತಿ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚಗಳ ಹೇಳಿಕೆ ಪಟ್ಟಿ ಮಾತ್ರವಾಗಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಂದಿನಿಂದ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳ ಜಾರಿಯೊಂದಿಗೆ, ಇದು ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೀತಿಯ ಹೇಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಮುಂಗಡ ಪತ್ರವು ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಜೀವನದಿಂದ ರೂಪಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆಂದು ವಾದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮುಗಂಡ ಪತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಕೋಶೀಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮತ್ತು ಬಜೆಟ್ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕಾಯಿದೆ, 2003ರ

[3] ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ಮಟ್ಟಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿ ಹೊಸ ಯೋಜನೆ/ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿದಧ ವರ್ಗೀಕರಣದ ವಿರುದ್ಧ ಒಂದು ಕೇಸನ್ನು (ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಮುಂದಿಡಲಾಗಿದೆ) ಯೋಜನೇತರ ವೆಚ್ಚವು, ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಲಯಗಳಾದ, ವೇತನ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶವಾಗಿರುವ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಆರೋಗ್ಯ, ವಲಯಗಳಿಗೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಹಂಚಿಕೆ ಮೇಲೆ ಅಡ್ಡಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಬೀರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ತಪ್ಪು ಗ್ರಹಿಕೆಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ.

(FRBMA)[4] ಮೂರು ನೀತಿ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಖಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಿದೆ. ಮದ್ಯಮಾವಧಿ ಕೋಶೀಯ ನೀತಿ ಪತ್ರವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕೋಶೀಯ ಸೂಚಕಕ್ಕೆ ಮೂರುವರ್ಷಗಳ ಆವರ್ತ ಗುರಿಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದು ಸುಸ್ಥಿರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕಂದಾಯ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಹಣಕಾಸನ್ನು ಕಂದಾಯ ಸ್ವೀಕೃತಿಯ ಮೂಲಕ ಒದಗಿಸಬಹುದೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಬಂಡವಾಳ ಸ್ವೀಕೃತಿಯು ಹೇಗೆ ಫಲದಾಯಕವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತದೆ. ಕೋಶೀಯ ನೀತಿಯ ತಂತ್ರದ ಹೇಳಿಕೆಯು ಪ್ರಸಕ್ತ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಾ ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ಕೋಶೀಯ ಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿನ ಯಾವುದೇ ವಿಚಲನೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ. ಕೋಶೀಯ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಆದ್ಯತೆಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ, ಸಮಗ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಹೇಳಿಕೆಯು GDP ಬೆಳವಣಿಗೆ ದರ, ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ಕೋಶೀಯ ಬಾಕಿ ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯ ಬಾಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಭವಿಷ್ಯದ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುತ್ತದೆ[5].

5.2 ಸಮತೋಲಿತ ಉಳಿತಾಯ ಮತ್ತು ಕೊರತೆ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರ
Balanced, Surplus and Deficit Budget

ಸರ್ಕಾರವು ಅದು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಸಮನಾದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸಮತೋಲನ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಕ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯವುಂಟಾದರೆ, ಅದು ಸಮತೋಲನ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ತೆರಿಗೆಗಳ ಮೂಲಕ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯು ಅಗತ್ಯ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕವಾದಾಗ, ಆ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರವನ್ನು ಉಳಿತಾಯ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ವೆಚ್ಚವು ಆದಾಯಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕವಿರುವ ಸನ್ನಿವೇಶವು ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯ ಸನ್ನಿವೇಶವಾಗಿದೆ. ಇದು ಸರ್ಕಾರ 'ಕೊರತೆ' ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 5.1 ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ವೀಕೃತಿ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚಗಳು 2015–16

		GDPಯ ಶೇಕಡವಾರು
1.	ಕಂದಾಯ ಸ್ವೀಕೃತಿ (ಎ+ಬಿ)	8.1
	(ಎ) ತೆರಿಗೆ ಆದಾಯ (ರಾಜ್ಯ ಷೇರಿನ ನಿವ್ವಳ)	6.5
	(ಬಿ) ತೆರಿಗೆಯೇತರ ಆದಾಯ	1.6
2.	ಕಂದಾಯ ವೆಚ್ಚ	10.9
	(ಎ) ಬಡ್ಡಿ ಪಾವತಿಗಳು	3.2
	(ಬಿ) ಪ್ರಮುಖ ಸಹಾಯಧನಗಳು	1.6
	(ಸಿ) ರಕ್ಷಣಾ ವೆಚ್ಚ	1.1
3.	ಕಂದಾಯ ಕೊರತೆ (2–1)	2.8
4.	ಬಂಡವಾಳ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳು (ಎ+ಬಿ+ಸಿ)	4.5
	(ಎ) ಸಾಲಗಳ ವಸೂಲಾತಿ	0.1
	(ಬಿ) ಇತರೆ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳು (ಮುಖ್ಯವಾಗಿ PSU ಗಳ ಹೂಡಿಕೆ ಹಿಂತೆಗೆತ)	0.5
	(ಸಿ) ಸಾಲಗಳು ಮತ್ತು ಇತರೆ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳು	3.9
5.	ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ	1.7

[4] ಪೆಟ್ಟಿಗೆ 5.2 ಸರ್ಕಾರದ ಹಣಕಾಸುಗಳ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ(ಕಾನೂನುಬದ್ಧತೆ) ಶಾಸನಬದ್ಧ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ

[5] 2005–06ರ ಭಾರತೀಯ ಮುಂಗಡಪತ್ರವು ಆಯವ್ಯಯ ಹಂಚಿಕೆಯ ಲಿಂಗ ಸಂವೇದನೆಯನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ತೋರಿಸುವ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತದೆ. ಲಿಂಗ ಆಯವ್ಯಯವು ಸರ್ಕಾರದ ಲಿಂಗಬದ್ಧತೆಯ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಆಯವ್ಯಯ ಬದ್ಧತೆಯಾಗಿ ಅನುವಾದಿಸುವ ಸ್ತ್ರೀ ಸಬಲೀಕರಣದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ವಿಶೇಷ ಉಪಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀ ಯರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆಯಾದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮೇಲಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ನೀತಿಗಳ ಪರಿಣಾಮದ ಒಂದು ಪ್ರಯೋಗವಾಗಿದೆ. 2006–07ರ ಮುಂಗಡಪತ್ರವು ಹಿಂದಿನ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದೆ.

6.	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ 2+5=6(ಎ)+6(ಬಿ)	12.6
	(ಎ) ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚ	3.3
	(ಬಿ) ಯೋಜನೇತರ ವೆಚ್ಚ	9.3
7.	ಕೋಶೀಯ ಕೊರತೆ	3.9
8.	ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಕೊರತೆ [7 – 2 (ಎ)]	0.7

ಮೂಲ: ಆರ್ಥಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆ 2015–16

5.2.1 ಸರ್ಕಾರದ ಕೊರತೆಯ ಕ್ರಮಗಳು *Measures of Government Deficit*

ಸರ್ಕಾರವು ತಾನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಆದಾಯಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ, ಅದು ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದ ಕೊರತೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ[6]. ಸರ್ಕಾರದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲು ಹಲವಾರು ಕ್ರಮಗಳಿವೆ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಮೇಲೆ ಅವು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಸೂಚ್ಯಾರ್ಥವನ್ನು (ಪರಿಣಾಮವನ್ನು) ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಕಂದಾಯ ಕೊರತೆ: ಸರ್ಕಾರದ ಕಂದಾಯ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಿಂತ ಕಂದಾಯ ವೆಚ್ಚ ಅಧಿಕವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕಂದಾಯ ಕೊರತೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ

ಕಂದಾಯ ಕೊರತೆ = ಕಂದಾಯ ವೆಚ್ಚ – ಕಂದಾಯ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳು

ಕೋಷ್ಟಕ 5.1ರಲ್ಲಿನ 3ನೇ ಬಾಬ್ತಿನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುವಂತೆ 2015–16ರಲ್ಲಿನ ಕಂದಾಯ ಕೊರತೆಯು GDPಯ ಶೇ. 2.8 ರಷ್ಟಿತ್ತು. ಕಂದಾಯ ಕೊರತೆಯು ಸರಕಾರದ ಪ್ರಸ್ತುತ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚಗಳ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವಂತಹ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರವು ಕಂದಾಯ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದಾಗ, ಸರ್ಕಾರವು ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡದೆ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಇತರೆ ವಲಯಗಳು ಮಾಡುವ ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ಅದು ತನ್ನ ಅನುಭೋಗ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಭರಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಹೂಡಿಕೆಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ತನ್ನ ಅನುಭೋಗದ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೂ ಸಾಲ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂಬುದು ಈ ಸನ್ನಿವೇಶದ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಇದು ಸಾಲ ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳ ಅಧಿಕ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕಡಿತ ಮಾಡುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತದೆ. ಕಂದಾಯ ವೆಚ್ಚದ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗವು ಬದ್ಧತೆಯ ವೆಚ್ಚವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಇದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರವು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಉತ್ಪಾದಕ ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ ಅಥವಾ ಕಲ್ಯಾಣ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಕಡಿಮೆ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣದ ಮೇಲೆ ಅಡ್ಡ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಬೀರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅರ್ಥ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಕೋಶೀಯ ಕೊರತೆ: ಕೋಶೀಯ ಕೊರತೆಯು ಸರ್ಕಾರದ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಅದರ ಸಾಲವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿದ ಒಟ್ಟು ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ.

ಒಟ್ಟು ಕೋಶೀಯ ಕೊರತೆ = ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ – (ಕಂದಾಯ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳು + ಸಾಲವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸದ ಬಂಡವಾಳ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳು)

ಸಾಲವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸದ ಬಂಡವಾಳ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳು ಸಾಲವಾಗಿ ಪಡೆದ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ, ಅವು ಸಾಲವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಸಾಲ ವಸೂಲಾತಿಗಳು ಮತ್ತು PSU ಗಳ ಮಾರಾಟದಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯಗಳು. ಕೋಷ್ಟಕ 5.1 ರಲ್ಲಿ ಸಾಲವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸದ ಬಂಡವಾಳ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳ ಸೃಷ್ಟಿಯು

[6] ಔಪಚಾರಿವಾಗಿ, ಇದು ಒಟ್ಟು ಸ್ವೀಕೃತಿಗಿಂತ (ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳಗಳೆರಡೂ) ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚವನ್ನು (ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳಗಳೆರಡೂ) ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತದೆ. 1997–98ರ ಮುಂಗಡಪತ್ರದಿಂದ, ಕೊರತೆ ಮುಂಗಡಪತ್ರವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ರೂಢಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆ.

GDPಯ ಶೇಕಡ 0.6 ಗೆ ಸಮವಾಗಿವೆ (ಅಂಕ 4 ರಲ್ಲಿನ ಎ+ಬಿ). ಇದು ಒಟ್ಟು ಬಂಡವಾಳ ಸ್ವೀಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಲಗಳು ಮತ್ತು ಇತರೆ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಕಳೆಯುವುದರಿಂದ (4.5– 3.9 = 0.6) ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೋಶೀಯ ಕೊರತೆ GDPಯಲ್ಲಿನ ಶೇಕಡ 3.9 ರಷ್ಟಾಗಿದೆ. ಸಾಲದ ಮೂಲಕ ಹಣಕಾಸನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದರಿಂದ ಕೋಶೀಯ ಕೊರತೆಯನ್ನು ತುಂಬಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಬರುವ ಒಟ್ಟು ಸಾಲಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಹಣಕಾಸಿನ ಕಡೆಯಿಂದ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಒಟ್ಟು ಕೋಶೀಯ ಕೊರತೆ = ದೇಶದಲ್ಲಿನ ನಿವ್ವಳ ಸಾಲಗಳು + RBI ನಿಂದ ಪಡೆದ ಸಾಲಗಳು + ವಿದೇಶಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ಸಾಲಗಳು

ದೇಶದಲ್ಲಿನ ಸಾಲವು ನೇರವಾಗಿ ಸಾಲದ ಸಾಧನಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಪಡೆಯುವ ಸಾಲ (ಉದಾಹರಣೆಗೆ ವಿವಿಧ ಸಣ್ಣ ಉಳಿತಾಯ ಯೋಜನೆಗಳು) ಮತ್ತು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಪಡೆಯುವ ಶಾಸನ ಬದ್ಧ ದ್ರವ್ಯತೆಯ ಅನುಪಾತ (SLR) ಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಒಟ್ಟು ಕೋಶೀಯ ಕೊರತೆಯು ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿನ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಹಣಕಾಸಿನ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸುವ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಚಲಕವಾಗಿದೆ. ಮೇಲೆ ನೀಡಲಾದ ಒಟ್ಟು ಕೋಶೀಯ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಮಾಪನ ಮಾಡಿದ ವಿಧಾನದಿಂದ ಕಂದಾಯ ಕೊರತೆಯು, ಕೋಶೀಯ ಕೊರತೆಯ ಒಂದು ಭಾಗವೆಂದು ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ (ಕೋಶೀಯ ಕೊರತೆ = ಕಂದಾಯ ಕೊರತೆ + ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ – ಸಾಲವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸದ ಬಂಡವಾಳ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳು) ಕೋಶೀಯ ಕೊರತೆಯಲ್ಲಿನ ಕಂದಾಯ ಕೊರತೆಯ ದೊಡ್ಡಪಾಲು ಸಾಲಗಳನ್ನು, ಹೂಡಿಕೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಅನುಭೋಗ ವೆಚ್ಚದ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಭರಿಸಲು ಬಳಸಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಕೊರತೆ: ಸರ್ಕಾರ ಪಡೆಯುವ ಸಾಲದ ಅಗತ್ಯತೆಯು ಸಂಚಿತ ಸಾಲದ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿಯ ಹೊರೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಮಾಪನ ಮಾಡುವ ಗುರಿಯು, ಪ್ರಸ್ತುತ ಕೋಶೀಯ ಅಸಮತೋಲನದ ಮೇಲೆ ಗಮನವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಆದಾಯವನ್ನು ಮೀರಿದ ಪ್ರಸ್ತುತ ವೆಚ್ಚದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಸಾಲದ ಅಂದಾಜು ಪಡೆಯಲು, ನಾವು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಳವಾಗಿ, ಕೋಶೀಯ ಕೊರತೆಯಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿ ಪಾವತಿಗಳನ್ನು ಕಳೆಯುವುದರಿಂದ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಒಟ್ಟು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಕೊರತೆ = ಒಟ್ಟು ಕೋಶೀಯ ಕೊರತೆ – ನಿವ್ವಳ ಬಡ್ಡಿ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳು

ನಿವ್ವಳ ಬಡ್ಡಿ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳು, ಸರ್ಕಾರದ ನಿವ್ವಳ ದೇಶೀಯ ಸಾಲ ನೀಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕಳೆದ ನಂತರ ಉಳಿಯುವ ಬಡ್ಡಿ ಪಾವತಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ.

ಪೆಟ್ಟಿಗೆ 5.1 ಕೋಶೀಯ ನೀತಿ *Fiscal Policy*

ಕೇನ್ಸ್‌ರವರು ತಮ್ಮ **'ಉದ್ಯೋಗ, ಬಡ್ಡಿ ಮತ್ತು ಹಣದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ಧಾಂತ'**ದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನದ ಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ತರಲು ಸರ್ಕಾರದ ಕೋಶೀಯ ನೀತಿಯನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು ಎಂಬ ಪ್ರಮುಖ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದರು. ತನ್ನ ವೆಚ್ಚಗಳು ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆಗಳ ಬದಲಾವಣೆಯ ಮೂಲಕ ಉತ್ಪನ್ನ ಮತ್ತು ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿನ ಏರಿಳಿತಗಳನ್ನು ಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಸಮತೋಲನ (ವೆಚ್ಚವು–ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಸಮನಾಗಿದ್ದಾಗ) ಮುಂಗಡಪತ್ರಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗುತೆ (ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಮೀರಿದಾಗ) ಅಥವಾ ಕೊರತೆ (ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚವು ಸ್ವೀಕೃತಿಯನ್ನು ಮೀರಿದಾಗ) ಮುಂಗಡ ಪತ್ರ ವನ್ನು ಕೋಶೀಯ ನೀತಿಯು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ

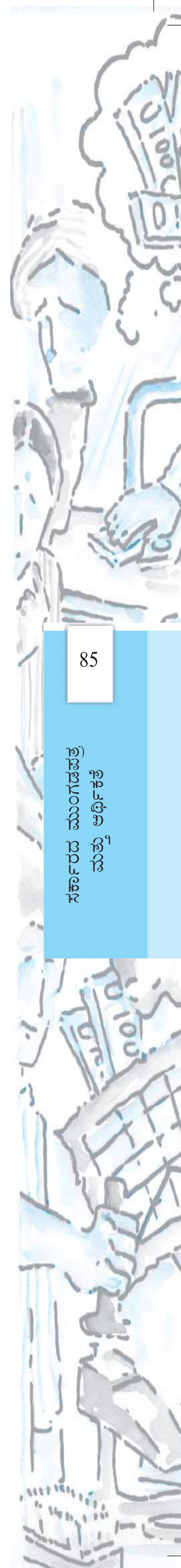

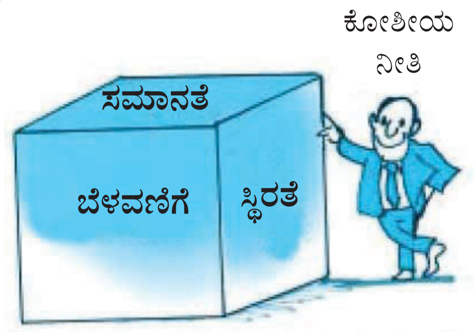

ಕೋಶೀಯ ನೀತಿಯು ಹೇಗೆ ಮೂರು ಮೂಲಭೂತ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತವೆ.

ಆದಾಯ ನಿರ್ಧಾರದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ವಲಯವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವುದರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ನಾವು ಈಗ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಸರ್ಕಾರವು ಎರಡು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ, ಸಮತೋಲನ ಆದಾಯದ ಮಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ನೇರ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಸರಕು ಸೇವೆಗಳ ಖರೀದಿಗಳು (G) ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆಗಳು ಹಾಗೂ ವರ್ಗಾವಣೆಗಳು, ಆದಾಯ (Y) ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಆದಾಯ (YD)ಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. (YD ಎಂದರೆ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಅನುಭೋಗಿಸಲು ಮತ್ತು ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಲು ಲಭ್ಯವಾಗುವ ಆದಾಯ)

ಮೊದಲು ನಾವು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸೋಣ. ಸರ್ಕಾರವು ವಿಧಿಸುವ ತೆರಿಗೆಯು ಆದಾಯವನ್ನು ಆಧರಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, ಇದನ್ನು **ಒಟ್ಟು ತೆರಿಗೆಗಳು** ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ ಇದು 'T' ಗೆ ಸಮವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರವು ಒಂದು ಸ್ಥಿರ ಮೊತ್ತದ ವರ್ಗಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇದನ್ನು '$\overline{TR}$' ಎಂದು ಗುರುತಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆಗ ಅನುಭೋಗ ಬಿಂಬಕವು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿರುತ್ತದೆ.

$$C = \overline{C} + cYD = \overline{C} + c\left(Y - T + \overline{TR}\right) \qquad (5.1)$$

YD = ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಆದಾಯ

ತೆರಿಗೆಗಳು, ವೆಚ್ಚಮಾಡಬಹುದಾದ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಅನುಭೋಗ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸುತ್ತೇವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಒಬ್ಬರ ಗಳಿಕೆಯು 1 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿದ್ದು ಮತ್ತು 10,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆರಿಗೆಯಾಗಿ ನೀಡಿದರೆ, ಅವರ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಆದಾಯವು ಬೇರೊಬ್ಬರು ತೆರಿಗೆ ನೀಡದೇ ಗಳಿಸಿದ 90,000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಸಮನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಂತೆ ವರ್ಧಿಸಲಾದ ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆಯ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಯು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ.

$$AD = \overline{C} + c\left(Y - T + \overline{TR}\right) + I + G \qquad (5.2)$$

ರೇಖಾತ್ಮಕವಾಗಿ, ಒಟ್ಟು ತೆರಿಗೆಯು (lump-sum tax) ಅನುಭೋಗ ಸೂಚಿಯನ್ನು ಸಮನಾಂತರವಾಗಿ ಕೆಳಗೆ ತಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಹೀಗಾಗಿ ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆ ರೇಖೆಯು ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪಲ್ಲಟಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸುತ್ತೇವೆ. ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಆದಾಯ ನಿರ್ಧಾರದ ಸ್ಥಿತಿಯು Y=AD ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಬರೆಯಬಹುದು.

$$Y = \overline{C} + c\left(Y - T + \overline{TR}\right) + I + G \qquad (5.3)$$

ಆದಾಯದ ಸಮತೋಲನ ಮಟ್ಟದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿದಾಗ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು

$$Y^* = \frac{1}{1 - C}\left(\overline{C} - cT + c\overline{TR} + I + G\right) \qquad (5.4)$$

5.2.1 ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿನ ಬದಲಾವಣೆಗಳು *Changes in Government Expenditure*

ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಿರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಸರ್ಕಾರದ ಖರೀದಿಗಳ (G) ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸೋಣ. 'G' ಯು 'T' ಯನ್ನು ಮೀರಿದಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ G ಯು ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚದ ಒಂದು ಅಂಶವಾಗಿದೆ, ಯೋಜಿತ ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚವು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆ ಅನುಸೂಚಿಯು AD′ಗೆ ಪಲ್ಲಟಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆರಂಭಿಕ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೆಯು ಪೂರೈಕೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಉದ್ಯಮ ಘಟಕಗಳು ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತವೆ. ಹೊಸ ಸಮತೋಲವು E′ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಗುಣಕ ಯಾಂತ್ರಿಕತೆಯು (ಅಧ್ಯಾಯ – 4ರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ) ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚದ ಗುಣಕವು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ.

$$\Delta y = \frac{1}{1-c}\Delta G \qquad (5.5)$$

ಅಥವಾ

$$\frac{\Delta Y}{\Delta G} = \frac{1}{1-c} \qquad (5.6)$$

ಚಿತ್ರ 5.1 ರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚವು G ಯಿಂದ G' ಗೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಮತೋಲನ ಆದಾಯವು Y ಯಿಂದ Y' ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.

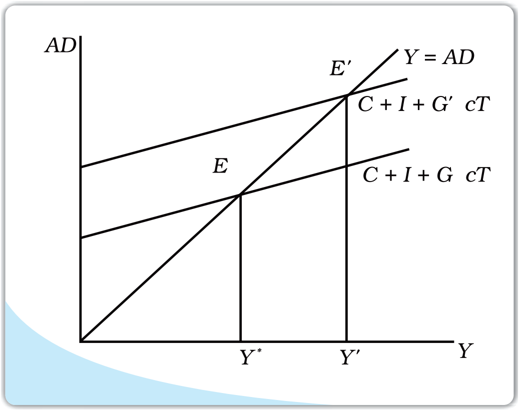

ರೇಖಾಚಿತ್ರ. 5.1: ಅಧಿಕ ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚದ ಪರಿಣಾಮ

5.2.2 ತೆರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳು Changes in taxes

ತೆರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿನ ಕಡಿತವು ಆದಾಯದ ಪ್ರತೀ ಹಂತದಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚಮಾಡಬಹುದಾದ ಆದಾಯವನ್ನು (Y –T) ಹೆಚ್ಚುಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚದ ಅನುಸೂಚಿಯನ್ನು ತೆರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆಯಾಗಿರುವ *c* ಬಿನ್ನಾಂಶದವರೆಗೆ ಮೇಲಕ್ಕೆ ತಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಚಿತ್ರ 5.2 ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಮೀಕರಣ 5.3 ರಿಂದ ನಾವು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಮೀಕರಣವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತೇವೆ.

$$\Delta Y^* = \frac{1}{1-c}(-c)\Delta T \qquad (5.7)$$

$$\text{ತೆರಿಗೆ ಗುಣಕವು} = \frac{\Delta Y}{\Delta T} = \frac{-c}{1-c} \qquad (5.8)$$

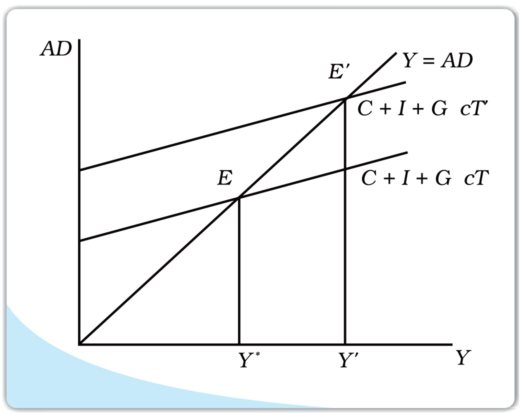

ರೇಖಾಚಿತ್ರ. 5.2: ತೆರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿನ ಕಡಿತದ ಪರಿಣಾಮ

ಏಕೆಂದರೆ ತೆರಿಗೆ ಕಡಿತ (ಹೆಚ್ಚಳವು) ಅನುಭೋಗ ಮತ್ತು ಉತ್ಪನ್ನದ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ (ಕಡಿತ) ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ತೆರಿಗೆ ಗುಣಕವು ಒಂದು ಋಣಾತ್ಮಕ ಗುಣಕವಾಗಿದೆ. ಸಮೀಕರಣ 5.6 ಮತ್ತು 5.8ಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಸರ್ಕಾರ ವ್ಯಯಿಸುವ ಗುಣಕಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಪರಿಪೂರ್ಣ ನಿರಪೇಕ್ಷ ಮೌಲ್ಯದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಗುಣಕವು ಕಡಿಮೆ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬಹುದು. ಇದು ಏಕೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚಳವು ನೇರವಾಗಿ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ವೆಚ್ಚಮಾಡಬಹುದಾದ ಆದಾಯದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಮೂಲಕ

ತೆರಿಗೆಗಳು ಗುಣಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತವೆ. ಇದು ಕುಟುಂಬಗಳ ಅನುಭೋಗವನ್ನು ಪ್ರಭಾವಿಸುತ್ತದೆ (ಇದು ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿದೆ). ಹೀಗೆ, ΔT ಯಷ್ಟು ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿನ ಕಡಿತವು ಅನುಭೋಗವನ್ನು ಮತ್ತು ಆ ಮೂಲಕ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚವನ್ನು, $c\Delta T$ ಯಷ್ಟು ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ, ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ಎರಡು ಗುಣಕಗಳು ಹೇಗೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ನಾವು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತೇವೆ.

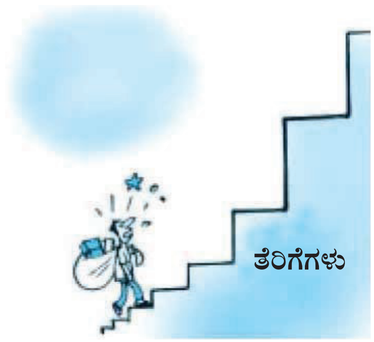

ಬಡವ ಏಕೆ ಅಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ?
ಅವನ ಕಣ್ಣೀರನ್ನು ಒರೆಸುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ

ಉದಾಹರಣೆ 5.1

ಸೀಮಾಂತ ಅನುಭೋಗ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯು 0.8 ಎಂದುಕೊಂಡಾಗ ಸರಕಾರಿ ವೆಚ್ಚದ ಗುಣಕವು

$\frac{1}{1-c} = \frac{1}{1-0.8} = \frac{1}{0.2} = 5$ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಸರಕಾರಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿನ 100ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಸಮತೋಲನ ಆದಾಯವು 500ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ $\left(\frac{1}{1-c}\Delta G = 5 \times 100\right)$. ತೆರಿಗೆ ಗುಣಕವನ್ನು ಹೀಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ $\frac{-c}{1-c} = \frac{-0.8}{1-0.8} = \frac{-0.8}{0.2} = -4$. ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿನ 100ರಷ್ಟು ಕಡಿತವು $(\Delta T = -100)$ ಸಮತೋಲನ ಆದಾಯವನ್ನು 400ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಸಮತೋಲನ ಆದಾಯವು, ಈ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ G ಯಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚಳದಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ, ನಾವು ಸೀಮಾಂತ ಅನುಭೋಗ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ವಿವಿಧ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಮತ್ತು ಎರಡು ಗುಣಕಗಳ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದಾಗ, ತೆರಿಗೆ ಗುಣಕವು ಯಾವಾಗಲೂ ಸರಕಾರದ ವೆಚ್ಚದ ಗುಣಕಕ್ಕಿಂತ ನಿರಪೇಕ್ಷ ಮೌಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದು ಒಂದು ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕ ಸೂಚ್ಯಾರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚಳವು ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಮಾಣದ ತೆರಿಗೆಯ ಹೆಚ್ಚಳದೊಂದಿಗೆ ಸಮವಾದರೆ, ಮುಂಗಡ ಪತ್ರವು ಸಮತೋಲನದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ, ಉತ್ಪನ್ನವು ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚದ ಪ್ರಮಾಣದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಎರಡು ನೀತಿಯ ಗುಣಕಗಳ ಸಂಕಲನವು ಮುಂದಿನದನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಸಮತೋಲನ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದ ಗುಣಕ = $$\frac{\Delta Y^*}{\Delta G} = \frac{1}{1-c} + \frac{-c}{1-c} = \frac{1-c}{1-c} = 1 \quad (5.9)$$

ತೆರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿನ 100ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳದ ಮೂಲಕ ಹಣ ಭರಿಸಿಕೊಂಡ G ಯಲ್ಲಿನ 100ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವು ಆದಾಯವನ್ನು ಕೇವಲ 100 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಏಕತೆಯ ಒಂದು ಸಮತೋಲನ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದ ಗುಣಕವು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಉದಾಹರಣೆ 1ರಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು. G ಯಲ್ಲಿನ 100 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳದಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವು 500 ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. 100ಕ್ಕೆ ಸಮನಾದ ಆದಾಯದ ನಿವ್ವಳ ಹೆಚ್ಚಳದ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚಳವು ಆದಾಯವನ್ನು 400ಕ್ಕೆ ಕಡಿತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಗುಣಕವು ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅದರ ಎಲ್ಲಾ ಸುತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ತಲುಪಬಹುದಾದ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಲಾವಧಿಯ ಅಂತಿಮ ಆದಾಯವನ್ನು ಸಮತೋಲನ ಆದಾಯವೆಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ತೆರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಳದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಪ್ರೇರಿತ ಅನುಭೋಗ ವೆಚ್ಚವಿಲ್ಲದೆ ಉತ್ಪನ್ನವು ನಿಖರವಾಗಿ G ಯಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚಳದಷ್ಟೇ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಲು, ನಾವು ಗುಣಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸೋಣ. ಒಂದು ಮೊತ್ತದಷ್ಟು ಸರಕಾರದ ವೆಚ್ಚದ ಹೆಚ್ಚಳದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಮತ್ತು ಆನಂತರ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಗುಣಕ ಸರಪಳಿಯ ಮೂಲಕ ಅಷ್ಟೇ ಮೊತ್ತದ ಆದಾಯವು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಳವು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ.

$$\Delta Y = \Delta G + c\,\Delta G + c^2\,\Delta G + ... = -\Delta G\,(I + c + c^2 + ...) \quad (5.10)$$

ಆದರೆ ವೆಚ್ಚಮಾಡಬಹುದಾದ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಕಡಿತವಾದಾಗ, ಅದು ತೆರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಳದಲ್ಲಿನ cಯಷ್ಟು ಅನುಭೋಗವನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ತೆರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಳವು ಗುಣಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ತೆರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಳದಿಂದ ಆದಾಯದ ಮೇಲಾಗುವ ಪರಿಣಾಮ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ.

$$\Delta Y = -c\Delta T - c^2 \Delta T + \ldots\ldots = -\Delta T\,(c + c^2 + \ldots) \qquad (5.11)$$

ಈ ಎರಡರ (2 ಸಮೀಕರಣಗಳು) ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವು ಆದಾಯದ ಮೇಲಿನ ನಿವ್ವಳ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ $\Delta G = \Delta T$ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ 5.10 ಮತ್ತು 5.11ರಿಂದ ನಾವು $\Delta Y = \Delta G$ ಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ, ಅಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚದ ಹೆಚ್ಚಳದಿಂದ, ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಮತೋಲನ ಮುಂಗಡಪತ್ರದ ಗುಣಕವು ಒಂದಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಮೀಕರಣ 5.3 ರಿಂದ ಕೂಡ ನಾವು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಗುಣಕವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

$$\Delta Y = \Delta\overline{G} + c\,(\Delta Y - \Delta T) \text{ ಹೂಡಿಕೆ ಬದಲಾಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ } (\Delta I = 0) \qquad (5.12)$$

$\Delta\overline{G} = \Delta T$ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

$$\frac{\Delta Y}{\Delta G} = \frac{1-c}{1-c} = 1 \qquad (5.13)$$

ಪ್ರಮಾಣಾನುಗುಣ ತೆರಿಗೆಯ ಸನ್ನಿವೇಶ: ತೆರಿಗೆಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಆದಾಯದ ಒಂದು ಸ್ಥಿರ ಭಾಗವನ್ನು, t ಯನ್ನು, ಸರ್ಕಾರ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ಒಂದು ಅತ್ಯಂತ ವಾಸ್ತವಿಕ ಕಲ್ಪನೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ $T = tY$ ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಮಾಣಾನುಗುಣ ತೆರಿಗೆಯೊಂದಿಗೆ ಅನುಭೋಗ ಬಿಂಬಕವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

$$C = \overline{C} + c\left(Y = tY + \overline{TR}\right) = \overline{C} + c(1-t)Y + c\overline{TR} \qquad (5.14)$$

ಪ್ರಮಾಣಾನುಗುಣ ತೆರಿಗೆಗಳು ಕೇವಲ ಆದಾಯದ ಪ್ರತಿ ಹಂತದಲ್ಲಿನ ಅನುಭೋಗವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ, ಅನುಭೋಗ ಬಿಂಬಕದ ಇಳಿಜಾರನ್ನೂ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಆದಾಯದಲ್ಲಿನ MPC (ಸೀಮಾಂತ ಅನುಭೋಗ ಪ್ರವೃತ್ತಿ) ಯು C $(1 - t)$ ಗೆ ಇಳಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹೊಸ ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆ ಅನುಸೂಚಿ AD' ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಛೇದಕವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಇದು ಸಮತಟ್ಟಾಗಿರುವುದನ್ನು ಚಿತ್ರ 5.3 ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈಗ ನಾವು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

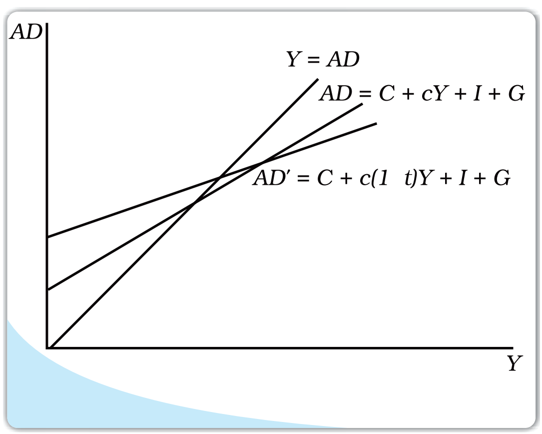

ರೇಖಾಚಿತ್ರ. 5.3: ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರಬೇಡಿಕೆ (ಪರಿಮಾಣಾನುಗುಣ ತೆರಿಗೆಯು AD ಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸಮತಟ್ಟುಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.)

$$AD = \overline{C} + c(1- t)Y + c\overline{TR} + 1 + G = \overline{A} + c(1-t)Y \qquad (5.15)$$

$\overline{A}$ = ಸ್ವಾಯತ್ತ ವೆಚ್ಚವಾಗಿದ್ದು ಮತ್ತು ಅದು $\overline{C} + c\overline{TR} + I + G$ ಗೆ ಸಮನಾಗಿದೆ. ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಆದಾಯ ನಿರ್ಧಾರದ ಸ್ಥಿತಿಯು Y = AD ಆಗಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಬರೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

$$Y = \overline{A} + c(1-t)Y \qquad (5.16)$$

ಸಮತೋಲನ ಮಟ್ಟದ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ $Y^* = \dfrac{1}{1-c(1-t)}\,\overline{A}$ (5.17)

ಆಗ ಗುಣಕವು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. $$\frac{\Delta Y}{\Delta \overline{A}} = \frac{1}{1-c(1-t)} \quad (5.18)$$

ಇದನ್ನು ಗುಣಕದ ಮೌಲ್ಯ ಮತ್ತು ಒಟ್ಟು ತೆರಿಗೆ ಸಂಗತಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, ಇದರ ಮೌಲ್ಯವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಒಟ್ಟು ತೆರಿಗೆಗಳ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚಳದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಿದಾಗ, ಅನುಭೋಗವು, ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಳದಲ್ಲಿನ 'C' ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಪರಿಮಾಣಾನುಗುಣ ತೆರಿಗೆಗಳೊಂದಿಗೆ, ಅನುಭೋಗವು ಆದಾಯದ ಹೆಚ್ಚಳದಲ್ಲಿನ $(c - ct = c(1-t)$ ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

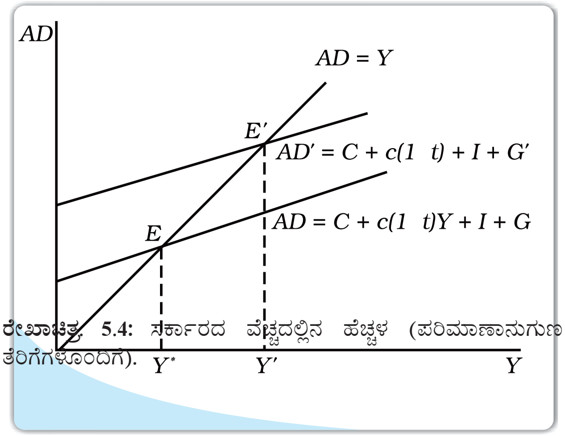

ರೇಖಾಚಿತ್ರ 5.4: ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚಳ (ಪರಿಮಾಣಾನುಗುಣ ತೆರಿಗೆಗಳೊಂದಿಗೆ).

G ಯಲ್ಲಿನ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗಾಗಿ ಗುಣಕವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

$$\Delta Y = \Delta \overline{G} + c(1-t)\Delta Y \quad (5.19)$$

$$\Delta Y = \frac{1}{1-c\,(1-t)}\Delta \overline{G} \quad (5.20)$$

ರೇಖಾಚಿತ್ರ 5.4ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದಂತೆ ಆದಾಯವು Y* ನಿಂದ Y' ಗೆ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗುತ್ತದೆ.

ರೇಖಾಚಿತ್ರ 5.5ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದಂತೆ, ತೆರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿನ ಕಡಿತವು ಅನುಭೋಗದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚಳದಂತಹ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬೀರುತ್ತದೆ.

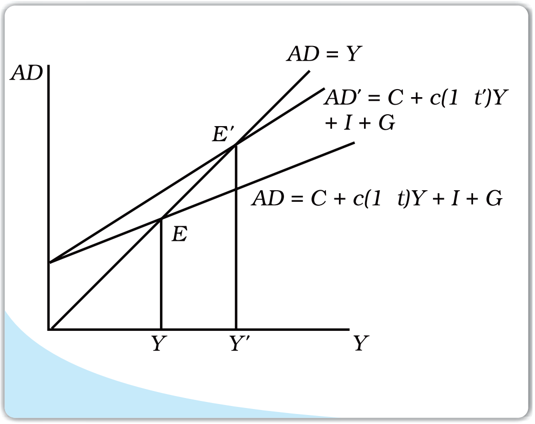

ರೇಖಾಚಿತ್ರ 5.5: ಪರಿಮಾಣಾನುಗುಣ ತೆರಿಗೆಯ ಕಡಿತದ ಪರಿಣಾಮಗಳು

AD ರೇಖೆಯು AD' ವರೆಗೆ ಪಲ್ಲಟ ಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆದಾಯದ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸರಕುಗಳ ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆ ಪ್ರಮಾಣವು ಉತ್ಪನ್ನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಮೀರಿರುತ್ತದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ತೆರಿಗೆ ಕಡಿತವು ಅಧಿಕ ಅನುಭೋಗಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೊಸ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಆದಾಯವು Y' ಆಗಿದೆ.

ಉದಾಹರಣೆ 5.2

5.1 ರ ಉದಾಹರಣೆಯಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ದರವು 0.25 ಎಂದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ನಾವು ಅನುಭೋಗವು ಆದಾಯದಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿ ಘಟಕದ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಮೊದಲಿನಂತೆ 0.80ಗಿ ಹೆಚ್ಚುವ ಬದಲಾಗಿ 0.60 ($c(1-t) = 0.8 \times 0.75$) ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಹೀಗೆ, ಅನುಭೋಗವು ಮೊದಲಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ವೆಚ್ಚದ ಗುಣಕವು $\frac{1}{1-c(1-t)} = \frac{1}{1-0.6} = \frac{1}{0.4} = 2.5$ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಇದು ಒಟ್ಟು ತೆರಿಗೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಪಡೆದದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು 100ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರೆ, ಉತ್ಪನ್ನವು ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿನ ಗುಣಕದಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಇದು $2.5 \times 100 = 250$ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಒಟ್ಟು ತೆರಿಗೆಗಳೊಂದಿಗಿನ ಉತ್ಪನ್ನದ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿದೆ.

ಹೀಗಾಗಿ, ಪರಿಮಾಣಾತ್ಮಕ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆಯು ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತ ಸ್ಥಿರಕಾರಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಒಂದು ಕಂಪನಗ್ರಾಹಕ(ಆಘಾತವನ್ನು ತಡೆಯುವ), ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಅನುಭೋಗಿಗಳ ವೆಚ್ಚವನ್ನು GDP ಯಲ್ಲಿನ ಏರಿಳಿತಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಸಂವೇದನಾಶೀಲವಾಗಿಸುತ್ತದೆ. GDP ಯು ಏರಿಕೆಯಾದಾಗ, ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಆದಾಯವೂ ಸಹ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಇದು GDP ಹೆಚ್ಚಳದ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಇದರ ಒಂದು ಭಾಗವು ತೆರಿಗೆಯಾಗಿ ಹೊರಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಅನುಭೋಗ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿನ ಮೇಲ್ಮುಖ ಏರಿಳಿತಗಳನ್ನು ಮಿತಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಹಿಂಜರಿತದ (ಕುಸಿತ) ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ GDPಯು ಕಡಿಮೆಯಾದಾಗ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಆದಾಯವು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಇಳಿಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದಾಗ ಇಳಿಕೆಯಾಗುವಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅನುಭೋಗವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿನ ಇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ಸ್ಥಿರತೆಯಲ್ಲಿ ಇಡುತ್ತದೆ.

ಹೂಡಿಕೆಯ ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿನ ಅನಪೇಕ್ಷಿತ ಪಲ್ಲಟಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಲು, ಈ ಕೋಶೀಯ ನೀತಿಯ ಸಾಧನಗಳು ಬಗೆಬಗೆಯಾಗಿ ಇರಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಅಂದರೆ, ಹೂಡಿಕೆಯು I_0 ಯಿಂದ I_1 ಗೆ ಕುಸಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು G_0 ಯಿಂದ G_1 ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು, ಇದರಿಂದ ಸ್ವಾಯತ್ತ ವೆಚ್ಚ $(C + I_0 + G_0 = C + I_1 + G_1)$ ಮತ್ತು ಸಮತೋಲನ ಆದಾಯಗಳು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತವೆ. ಕೋಶೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿರುವ ಸ್ವಯಂ ಚಾಲಿತ ಸ್ಥಿರೀಕರಣ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಲು, ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಿರೀಕರಣ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವಿವೇಚನಾಯುಕ್ತ ಕೋಶೀಯ ನೀತಿ (*discretionary fiscal policy*) ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮೊದಲೇ ಚರ್ಚಿಸಿದಂತೆ, ಪ್ರಮಾಣಾನುಗುಣ ತೆರಿಗೆಗಳು ಮೇಲ್ಮುಖ ಮತ್ತು ಕೆಳಮುಖ ಚಲನೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ (ಚಲನೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿ) ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ತರಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಕಲ್ಯಾಣಾತ್ಮಕ ವರ್ಗಾವಣೆಗಳೂ ಸಹ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ತರಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಸಮೃದ್ಧಿ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗಮಟ್ಟ ಅಧಿಕವಾಗಿದ್ದಾಗ, ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿಗಳು ಕಲ್ಯಾಣಾತ್ಮಕ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಅಧಿಕ ಅನುಭೋಗ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಸ್ಥಿರೀಕರಣದ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಹೇರುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಕುಸಿತದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಈ ಕಲ್ಯಾಣ ಪಾವತಿಗಳು ಅನುಭೋಗವನ್ನು ಸುಸ್ಥಿರವಾಗಿಡುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲದೇ, ಖಾಸಗಿ ವಲಯವೂ ಸಹ ಆಂತರಿಕ ಸ್ಥಿರೀಕರಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ನಿಗಮಗಳು ಅಲ್ಪಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆದಾಯ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಅವುಗಳ ಲಾಭಾಂಶಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬಗಳು ಹಿಂದಿನ ಜೀವನ ಮಟ್ಟಗಳನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತವೆ. ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳಲು, ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವವರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲದಂತೆ, ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಅಂಶಗಳು ಕಂಪನ ಗ್ರಾಹಕಗಳಾಗಿ ಕಾರ್ಯವೆಸಗುತ್ತವೆ. ಅಂದರೆ ಅವುಗಳು ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಅಂತರ್ಗತ ಸ್ಥಿರೀಕರಣಗಳು ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿನ ಭಾಗಶಃ ಏರಿಳಿತಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ, ಉಳಿದವುಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕ ನೀತಿ ಕ್ರಮಗಳು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ವರ್ಗಾವಣೆಗಳು: ಸರಕಾರವು ಸರಕುಸೇವೆಗಳ ಮೇಲಿನ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಏರಿಸುವ ಬದಲು ವರ್ಗಾವಣೆ ಪಾವತಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದುಕೊಳ್ಳೋಣ. $\overline{TR}$ ಸ್ವಾಯತ್ತವೆಚ್ಚ, $\overline{A}$ ಯು $c\,\Delta\,\overline{TR}$ ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಆಗ ಉತ್ಪನ್ನವು ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚ ಹೆಚ್ಚಾದಾಗ ಹೆಚ್ಚುವ ಮೊತ್ತಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಏಕೆಂದರೆ, ವರ್ಗಾವಣಾ ಪಾವತಿಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇ ಹೆಚ್ಚಳವಾದರೂ, ಅದರ ಒಂದು ಭಾಗವು ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ವರ್ಗಾವಣೆಗಳ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಬದಲಾಗುವ ಸಮತೋಲನ ಆದಾಯವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

$$\Delta y = \frac{c}{1-c}\Delta TR \qquad (5.21)$$

ಅಥವಾ

$$\frac{\Delta Y}{\Delta TR} = \frac{c}{1-c} \qquad (5.22)$$

ಉದಾಹರಣೆ 5.3

ಸೀಮಾಂತ ಅನುಭೋಗ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯು 0.75 ಆಗಿದೆ ಮತ್ತು ಒಟ್ಟು ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಕೋಳ್ಳೋಣ. ಸರ್ಕಾರದ ಖರೀದಿಯು 20ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಳವಾದಾಗ ಸಮತೋಲನದ ಆದಾಯದಲ್ಲಿನ ಬದಲಾವಣೆಯು $\Delta Y = \frac{1}{1-0.75}\Delta G = 4 \times 20 = 80$ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ವರ್ಗಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿನ 20ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವು ಸಮತೋಲನ ಆದಾಯವನ್ನು $\Delta Y = \frac{0.75}{1-0.75}\Delta TR = 3 \times 20 = 60$ ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಆದಾಯವು, ಸರ್ಕಾರದ ಖರೀದಿಗಳ ಏರಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಆಗುವ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

5.2.3 ಸಾಲ: *Debt*

ಮುಂಗಡದ ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ತುಂಬಲು ತೆರಿಗೆಗಳು, ಸಾಲಗಳು ಅಥವಾ ನೋಟು ಮುದ್ರಣದ ಮೂಲಕ ಹಣಕಾಸನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರ ಬಹುತೇಕವಾಗಿ ಸಾಲದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದೆ. ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಲ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ಸಾಲದ ಏರಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊರತೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಲ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಸಾಲದ ದಾಸ್ತಾನಿಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗುವ ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಒಂದು ಹರಿವು ಎಂದು ಯೋಚಿಸಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರವು ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿದರೆ, ಅದು ಸಾಲದ ಮೊತ್ತದ ಏರಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಬಡ್ಡಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಪಾವತಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಡ್ಡಿ ಪಾವತಿಗಳು ಸಾಲದ ಏರಿಕೆಗೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತವೆ.

ಸರ್ಕಾರಿ ಸಾಲದ ಸೂಕ್ತ ಮೊತ್ತದ ಮೇಲಿನ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳು: ಈ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಜೋಡಣೆಯಾದ ಎರಡು ಅಂಶಗಳಿವೆ. ಮೊದಲನೆಯದು ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಲವು ಹೊರೆಯೇ ಎಂಬುದು ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯದು ಸಾಲಕ್ಕೆ ಹಣಕಾಸನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆ. ಒಂದು ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರಿಯ ಸಾಲದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನು ನಿಜವಾಗಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಲದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗದೇ ಇರಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಸಾಲದ ಹೊರೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು 'ಇಡೀ' (whole) ಯೊಡನೆ 'ಭಾಗ' (part) ಕ್ಕಿಂತ ಬಿನ್ನವಾಗಿ ವ್ಯವಹರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಾಪಾರಿಯಂತಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರವು ತೆರಿಗೆಗಳು ಮತ್ತು ನೋಟು ಮುದ್ರಣದ ಮೂಲಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಬಹುದು.

ಸಾಲಪಡೆಯುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರವು ಕಡಿತಗೊಂಡ ಅನುಭೋಗದ ಹೊರೆಯನ್ನು ಭವಿಷ್ಯದ ಪೀಳಿಗೆಗಳ ಮೇಲೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಏಕೆಂದರೆ ಇಂದಿನ ಜನರಿಗೆ ಭದ್ರತೆಗಳನ್ನು (ಬಾಂಡುಗಳು) ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರ ಸಾಲವನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತದೆ. ಆದರೆ 20 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ಈ ಭದ್ರತೆಗಳ ಹಣವನ್ನು ಮರುಪಾವತಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಆಗ ತಾನೆ ಶ್ರಮಬಲಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಿರುವ ಯುವಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಹೇರಬಹುದು, ಹಾಗಾಗಿ ಅವರ ವೆಚ್ಚಮಾಡಬಹುದಾದ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಆ ಮೂಲಕ ಅನುಭೋಗ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉಳಿತಾಯಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ವಾದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರ ಜನರಿಂದ ಎತ್ತುವ ಸಾಲಗಳು ಖಾಸಗಿ ವಲಯಕ್ಕೆ ಲಭ್ಯವಾಗುವ ಉಳಿತಾಯಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಒಂದು ಹಂತದವರೆಗೆ ಇದು ಬಂಡವಾಳ ಶೇಖರಣೆ ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಸಾಲವು ಭವಿಷ್ಯದ ಪೀಳಿಗೆಯ ಮೇಲೆ 'ಹೊರೆ'ಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ, ಸರ್ಕಾರವು ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ, ಕೊರತೆ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರವನ್ನು ಹೊಂದಿದರೆ, ಅನುಭೋಗಿಗಳು ತೆರಿಗೆ ನಂತರದ ತಮ್ಮ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ವಾದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಈ ಜನರು ದೂರ ದೃಷ್ಟಿ ಇಲ್ಲದವರಾಗಿದ್ದು, ಅವರು

ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದ ಕೊರತೆಯ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯೂ ಇರಬಹುದು. ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ಸಾಲ ಮತ್ತು ಸಂಚಿತವಾದ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಮರುಪಾವತಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಬಹುಶಃ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದಿರಬಹುದು. ಅವರು ಇದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ, ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿನಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಗಳು ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ ಬದಲಾಗಿ ಭವಿಷ್ಯದ ಪೀಳಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು.

ಅನುಭೋಗಿಗಳು ಮುಂದಾಲೋಚನೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದು ಮತ್ತು ಅವರ ವೆಚ್ಚವು ಕೇವಲ ಪ್ರಸಕ್ತ ಆದಾಯದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ, ಅವರ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಭವಿಷ್ಯದ ಆದಾಯದ ಮೇಲೂ ನಿಂತಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿವಾದವಾಗಿದೆ. ಇಂದಿನ ಸಾಲ ಎಂದರೆ ಭವಿಷ್ಯದ ಅಧಿಕ ತೆರಿಗೆಗಳು ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು. ನಂತರ ಅನುಭೋಗಿಗಳು ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿನ ಪೀಳಿಗೆಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪೀಳಿಗೆಯವರ ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಮೊಮ್ಮೊಕ್ಕಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುವ ಘಟಕವಾದ ಕುಟುಂಬದ ಅಸ್ಥಿತ್ವ ಸದಾ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತದೆ. ಅವರು ಇಂದು ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು, ಇದು ಸರ್ಕಾರ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸುತ್ತದೆ, ಹೀಗಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉಳಿತಾಯವು ಬದಲಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು 19ನೇ ಶತಮಾನದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ಡೇವಿಡ್ ರಿಕಾರ್ಡೋರವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ, **'ರಿಕಾರ್ಡೋನ ಸಮಾನತೆ'** ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಇವರು ಅತ್ಯಧಿಕ ಕೊರತೆಯ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಜನರು ಹೆಚ್ಚು ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸಮಾನತೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಾಲಗಳೆರಡೂ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಹಣಕಾಸನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಮಾನ ಸಾಧನಗಳಾಗಿವೆ. ಸರಕಾರ ಇಂದು ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಮೂಲಕ ಅಧಿಕ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಸಾಲವನ್ನು ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿನಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಇಂದಿನ ತೆರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಳದಿಂದ ಭರಿಸಲಾಗುವ ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚದ ಹೆಚ್ಚಳವು, ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೋ ಅದೇ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಇದು ಬೀರುತ್ತದೆ.

ಸಾಲವು ಅಂತಹ ಪ್ರಮುಖ ವಿಷಯವೇನಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ನಾವೇ ಋಣಿಯಾಗಿರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಆಗಾಗ್ಗೆ ವಾದಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಪೀಳಿಗೆಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾದರೂ, ಖರೀದಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ದೇಶದ ಒಳಗಡೆಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸಾಲದ ಬಡ್ಡಿಪಾವತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನಾವು ಸರಕುಗಳನ್ನು ವಿದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗುವುದರಿಂದ, ವಿದೇಶೀಯರಿಗೆ ಪಾವತಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಯಾವುದೇ ಸಾಲವು ನಮಗೆ ಹೊರೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೊರತೆ ಮತ್ತು ಸಾಲದ ಮೇಲಿನ ಇತರೆ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳು: ಕೊರತೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಟೀಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆಂದರೆ ಅವು ಹಣದುಬ್ಬರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರವು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದಾಗ ಅಥವಾ ತೆರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿತ ಮಾಡಿದಾಗ, ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆ ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಉದ್ಯಮ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಇರಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಬೆಲೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಬಳಕೆಯಾಗದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿದ್ದಾಗ, ಬೇಡಿಕೆಯ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವು ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕ ಕೋಶೀಯ ಕೊರತೆಯು ಅಧಿಕ ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡಪ್ರಮಾಣದ ಉತ್ಪನ್ನದೊಂದಿಗೆ ಜೊತೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹಣದುಬ್ಬರವಾಗಬೇಕೆಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ.

ಖಾಸಗಿವಲಯಕ್ಕೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಉಳಿತಾಯಗಳ ಇಳಿಕೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಹೂಡಿಕೆಯಲ್ಲೂ ಕಡಿತಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ವಾದಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನ ಕೊರತೆಗೆ ಹಣಕಾಸನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಖಾಸಗಿ ನಾಗರೀಕರಿಗೆ ಬಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಸಾಲ ಪಡೆಯಲು ನಿರ್ಧಸಿದರೆ, ಈ ಬಾಂಡುಗಳು ಕಾರ್ಪೋರೇಟ್ ಬಾಂಡುಗಳು ಮತ್ತು ನಿಧಿಗಳ ಪೂರೈಕೆಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಇತರೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಾಧನಗಳೊಂದಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಖಾಸಗಿ ಉಳಿತಾಯಗಾರರು ಬಾಂಡುಗಳನ್ನು (ಸರ್ಕಾರಿ) ಖರೀದಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರೆ, ಖಾಸಗಿಯವರ ವಶದಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿರುವ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ನಿಧಿಯ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಸರ್ಕಾರ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿನ ಒಟ್ಟು ಉಳಿತಾಯಗಳ ಅಧಿಕ ಪಾಲನ್ನು ಪಡೆದರೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಕಿಕ್ಕಿರಿದು,

ಕೆಲವು ಖಾಸಗಿ ಸಾಲಗಾರರು ಹಣಕಾಸಿನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಿಂದ ಹೊರ ನಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ನಾವು ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರೆಗೂ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಉಳಿತಾಯಗಳ ಹರಿವು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಸ್ಥಿರೀಕರಣಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಕೊರತೆಗಳು ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದರೆ, ಆಗ ಅಧಿಕ ಆದಾಯವಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದಾಗಿ ಅಧಿಕ ಉಳಿತಾಯವಿರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಅಧಿಕ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಜೊತೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮತ್ತು ಇಂತಹ ಹೂಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಪ್ರತಿಫಲವು ಬಡ್ಡಿದರಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿದ್ದರೆ ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿನ ಪೀಳಿಗೆಯು ಸುಧಾರಿಸಬಹುದು. ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಿಂದ ವಾಸ್ತವಿಕ ಸಾಲವನ್ನು ಪಾವತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಸಾಲವನ್ನು ಹೊರೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಸಾಲದಲ್ಲಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಒಂದು ಇಡೀ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಮೂಲಕ ತೀರ್ಮಾನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೊರತೆಯ ಕಡಿತ : ತೆರಿಗೆಗಳ ಹೆಚ್ಚಳ ಅಥವಾ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿನ ಕಡಿತದಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ನೇರ ತೆರಿಗಳನ್ನು (ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಗಳು ಸ್ವಭಾವತಃ ತಿರೋಗಾಮಿ ತೆರಿಗೆಗಳಾಗಿವೆ – ಇವು ಎಲ್ಲಾ ಆದಾಯದ ಗುಂಪಿನವರ ಮೇಲೆ ಸಮಾನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುತ್ತವೆ) ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಂಬಿಕೊಂಡು ತೆರಿಗೆ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಘಟಕಗಳ (PSUs) ಲ್ಲಿನ ಶೇರುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಕೂಡ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಒತ್ತಡ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಉತ್ತಮ ಯೋಜನಾಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಆಡಳಿತದಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ದಕ್ಷವಾಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದ[7] ಇತ್ತೀಚಿನ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನವು ಬಡವರಿಗೆ ಒಂದು (ರೂ.1) ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು ಆಹಾರ ಸಹಾಯಧನದ ರೂಪದಲ್ಲಿ 3.65 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಈ ನಗದು ವರ್ಗಾವಣೆಗಳು ಕಲ್ಯಾಣದ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದ ಇತ್ತೀಚಿನ ಅಧ್ಯಯನವು ಅಂದಾಜಿಸುತ್ತದೆ. ಇನೊಂದು ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರ ಈ ಹಿಂದೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ಕೆಲವು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಂದ ಹಿನ್ನಡೆಯುವುದರಿಂದ ಅದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದು. ಕೃಷಿ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಆರೋಗ್ಯ, ಬಡತನ ಉಪಶಮನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಂತಹ ಮಹತ್ತರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಡಿತಗೊಳಿಸಿದಾಗ, ಇದು ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಮೇಲೆ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಬಹುದು. ಅನೇಕ ದೇಶಗಳ ಸರ್ಕಾರಗಳು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಕೊನೆಗೆ ಅದು, ಅವರನ್ನು ಪೂರ್ವನಿರ್ಧಾರಿತ ಮಟ್ಟಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳದಿರುವಂತೆ ಸ್ವಯಂ ನಿರ್ಬಂಧಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು (ಪೆಟ್ಟಿಗೆ 5.1 ಭಾರತದಲ್ಲಿನ FRBMA ದ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ). ಮೇಲಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇವುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬೃಹತ್ ಕೊರತೆಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಕೋಶೀಯ ನೀತಿಯ ಅಧಿಕ ವಿಸ್ತರಣೆಯ ಸೂಚಕವಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದಂತೆ, ಇದೇ ಕೋಶೀಯ ಕ್ರಮಗಳು ಒಂದು ಬೃಹತ್ ಅಥವಾ ಸಣ್ಣಕೊರತೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕತೆ, ಹಿಂಜರಿತವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದು GDP ಇಳಿಕೆಯಾದರೆ, ತೆರಿಗೆ ಆದಾಯ ಇಳಿಯುತ್ತದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಉದ್ಯಮ ಘಟಕಗಳು ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬಗಳು ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯವನ್ನು ಗಳಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಕಡಿಮೆ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಕೋಶೀಯ ಕೊರತೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕೊರತೆಯು ಹಿಂಜರಿತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಮೃದ್ಧಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಎಂಬುದು ಇದರ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ.

[7] "ಉದ್ದೇಶಿತ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿತರಣಾ ಪದ್ಧತಿಯ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ" ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸಂಘಟನೆಯಿಂದ, ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗ

ಸಾರಾಂಶ *Summary*

1. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸರಕುಗಳು, ಖಾಸಗಿ ಸರಕುಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿವೆ ಮತ್ತು ಅವು ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸರಕುಗಳ ಎರಡು ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು– ಈ ಸರಕುಗಳು ಇತರರಿಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡದೇ, ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಗರಿಷ್ಠಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಪೈಪೋಟಿ ರಹಿತ ಸರಕುಗಳಾಗಿವೆ, ಮತ್ತು ಅವು ಹೊರತಾದವುಗಳಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಈ ಸರಕುಗಳ ಲಾಭವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದರಿಂದ ಯಾರೊಬ್ಬರನ್ನು ಹೊರಗಿಡುವ ಸಂಭವನೀಯ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡವರಿಂದ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ ಸಾಧ್ಯ ಮತ್ತು ಈ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಖಾಸಗಿ ಉದ್ಯಮ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಪೂರೈಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ, ಇವುಗಳನ್ನು ಸರಕಾರವೇ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
2. ಹಂಚಿಕೆ, ಮರುಹಂಚಿಕೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರೀಕರಣ– ಈ ಮೂರು ಕಾರ್ಯಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳಿಂದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ.
3. ಮುಂಗಡಪತ್ರ, ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳು ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚಗಳ ಒಂದು ಪತ್ರವಾಗಿದೆ. ಚಾಲ್ತಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಅಗತ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ದೇಶದ ಬಂಡವಾಳ ದಾಸ್ತಾನಿನಲ್ಲಿ ಹೂಡಿಕೆಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಇದನ್ನು ಕಂದಾಯ ಮುಂಗಡಪತ್ರ ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳ ಮುಂಗಡಪತ್ರವೆಂದು ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.
4. ಕೋಶೀಯ ಕೊರತೆಯ ಪ್ರತಿಶತ ಭಾಗವಾಗಿ ಕಂದಾಯ ಕೊರತೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಕಡಿಮೆ ಬಂಡವಾಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚದ ಕಡಿಮೆ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.
5. ಪ್ರಮಾಣಾನುಗುಣ ತೆರಿಗೆಗಳು ಸ್ವಾಯತ್ತ ವೆಚ್ಚದ ಗುಣಕವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ, ಏಕೆಂದರೆ, ತೆರಿಗೆಗಳು ಆದಾಯದಲ್ಲಿನ ಸೀಮಾಂತ ಅನುಭೋಗ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ.
6. ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿನ ಭವಿಷ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾಲವು ಹೊರೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಪರಿಭಾಷೆಗಳು *Key Concepts*

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸರಕುಗಳು

ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತ ಸ್ಥಿರೀಕರಣ

ವಿವೇಚನಾಯುಕ್ತ ಕೋಶೀಯ ನೀತಿ

ರಿಕಾರ್ಡೋನ ಸಮಾನತೆ

ಪೆಟ್ಟಿಗೆ 5.2 : ಕೋಶೀಯ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಮುಂಗಡಪತ್ರ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಕಾಯಿದೆ ; 2003.

Fiscal Responsibility and Budget Management Act, 2003 (FRBMA).

ಒಂದು ಬಹು ಪಕ್ಷೀಯ ಸಂಸದೀಯ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ, ಚುನಾವಣಾ ಸಂಬಂಧಿತಗಳು ವೆಚ್ಚದ ನೀತಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಈಗಿನ ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಒಂದು ಶಾಸನೀಯ ಅವಕಾಶವು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿಡಲು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ವಾದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆಗಸ್ಟ್ 2003ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ FRBMA ಕಾಯಿದೆಯು, ಕೋಶೀಯ ಸುಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಹತ್ತರ ತಿರುವೆಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ದೂರದೃಷ್ಟಿಯ ಕೋಶೀಯ ನೀತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಲು ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸುತ್ತದೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಕಂದಾಯ ಮಿಗುತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ, ಹಣಕಾಸಿನ ನೀತಿಗಿರುವ ಕೋಶೀಯ ಅಂತಕಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಸಾಲಗಳನ್ನು

ಮಿತಿಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಸಾಲ ನಿರ್ವಹಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅಂತರ ಪೀಳಿಗೆಯ ಸಮಾನತೆ ಹಾಗೂ ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಸಮಗ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಖಚಿತಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈ ಕಾಯಿದೆಯಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ನಿಯಮಗಳು ಜುಲೈ 2004 ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದು, ಗಮನಾರ್ಹ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.

ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು

1. ಈ ಕಾಯಿದೆಯು, ಕೋಶೀಯ ಕೊರತೆಯನ್ನು GDP ಯಲ್ಲಿನ ಶೇಕಡ 3ಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗದಂತೆ, ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಮಾರ್ಚ್ 31, 2009 ರಿಂದ ಕಂದಾಯ ಕೊರತೆ[8]ಯನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಮತ್ತು ತದನಂತರ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಂದಾಯ ಮಿಗುತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವಂತೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಆಜ್ಞಾಪಿಸುತ್ತದೆ.
2. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ GDP ಯಲ್ಲಿನ ಕೋಶೀಯ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಶೇಕಡ 0.3 ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಕಂದಾಯ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಶೇಕಡ 0.5 ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಇದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತೆರಿಗೆ ಆದಾಯಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ, ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿನ ಕಡಿತದಿಂದ ಅಗತ್ಯ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
3. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಸೂಚಿಸಬಹುದಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭದ್ರತೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪ ಅಥವಾ ಇತರೆ ವಿಶೇಷ ನೆಲೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ನಿಜವಾದ ಕೊರತೆಯು ನಿಗದಿತ ಗುರಿಗಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಬಹುದು.
4. ಮುಂಗಡ ಮಾರ್ಗದ ಮೂಲಕ ನಗದು ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳಿಗಿಂತ ಅಧಿಕವಾದ ನಗದು ವಿತರಣೆಯನ್ನು ತಲುಪುವುದನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಭಾರತೀಯ ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆಯಬಾರದು.
5. 2006–07 ರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಹೊರಡಿಸುವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಭದ್ರತೆಗಳನ್ನು ಭಾರತೀಯ ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು.
6. ಕೋಶೀಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರ ಪಾರದರ್ಶಕತೆಯ ಭರವಸೆ ನೀಡುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
7. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಸಂಸತ್ತಿನ ಎರಡು ಸದನಗಳ ಮುಂದೆ ಮೂರು ಹೇಳಿಕೆಗಳಾದ ಮಧ್ಯಮಾವಧಿ ಕೋಶೀಯ ನೀತಿ ಹೇಳಿಕೆ, ಕೋಶೀಯ ನೀತಿಯ ತಂತ್ರದ ಹೇಳಿಕೆ, ವಾರ್ಷಿಕ ಹಣಕಾಸಿನ ಹೇಳಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಮಗ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
8. ಸ್ವೀಕೃತಿಯಲ್ಲಿನ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಪರಿಶೀಲನಾ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮತ್ತು ಮುಂಗಡ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಸಂಸತ್ತಿನ ಎರಡೂ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಕಾಯಿದೆಯು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ 26 ರಾಜ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಾಪಕತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯ ಕಾನುನಾಧಾರಿತ ಕೋಶೀಯ ಸುಧಾರಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತರುವಂತಹ ಕೋಶೀಯ (ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ) ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿವೆ. ಸರ್ಕಾರ ದೂರದೃಷ್ಟಿಯ ಕೋಶೀಯ ನೀತಿಯ ಭರವಸೆಯನ್ನು ತರುವ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಯಾಂತ್ರಿಕತೆಯಾದ FRBMA ಯನ್ನು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಈ ಕಾಯಿದೆಯಿಂದ ಆದೇಶಿಸಲಾದ ಗುರಿಗಳನ್ನು ತಲುಪಲು ಕಲ್ಯಾಣ ವೆಚ್ಚವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಹುದೆಂಬ ಭಯವು ಇದ್ದೇ ಇದೆ.

[8] ಇದು 2009–10ರ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಪುನರ್ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿದೆ, ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಕಂದಾಯ ವೆಚ್ಚದ ಪರವಾದ ಯೋಜನಾ ಆದ್ಯತೆಗಳ ಒಂದು ಪಲ್ಲಟದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ – ತೀವ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳು.

FRBM ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿಯು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ (ಕಳೆದ 13 ವರ್ಷಗಳಿಂದ) ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯು ಮಧ್ಯಮ ಆದಾಯ ದೇಶದ ಪದವಿಗೇರಿತು. FRBM ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಕೋಶೀಯ ಕಾನೂನು (ನಿಯಮ)ಗಳು ವಿವೇಚನಾ ನೀತಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮವೆಂಬುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಚಿಂತನೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಆ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆದ ದೇಶಗಳು ಈ ಚಿಂತನೆಯಿಂದ ದೂರ ಸರಿದಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ FRBM ದಲ್ಲಿನ ಉಪಕ್ರಮವಾದ ಕೋಶೀಯ ನೀತಿ ತತ್ವದಲ್ಲಿನ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಆದುದರಿಂದ, 2003ರಲ್ಲಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ ಮೂಲಭೂತ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬದಲಾದ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇದನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು. ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮಾರ್ಗದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು FRBM ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿಗೆ ವಹಿಸಲಾಯಿತು.

ಪೆಟ್ಟಿಗೆ 5.3 : GST : ಒಂದು ದೇಶ, ಒಂದು ತೆರಿಗೆ ಒಂದು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ

ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆ (GST) ಯು ಏಕಮಾತ್ರ ಸಮಗ್ರ ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಯಾಗಿದೆ. ತಯಾರಕರು/ಸೇವಾದಾತರಿಂದ ಅನುಭೋಗಿಗಳವರೆಗಿನ ಸರಕು–ಸೇವೆಗಳ ಪೂರೈಕೆಯ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಲಾಗುವ ಈ GST ಯನ್ನು 1ನೇ ಜುಲೈ 2017 ರಂದು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ತರಲಾಯಿತು. ಪೂರೈಕೆ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿನ ಆದಾನ ತೆರಿಗೆ ಜಮೆ ಸೌಲಭ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಇದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸ್ಥಾನಾಧಾರಿತ ಅನುಭೋಗ ತೆರಿಗೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಒಂದು ವಿಧದ ಸರಕು/ಸೇವೆಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ದರದಂತೆ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ತೆರಿಗೆಗಳು ಮತ್ತು ಮೇಲು ತೆರಿಗೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇದು ಬೃಹತ್ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಸರಕು ಸೇವೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ/ಸರಕುಗಳ ಮಾರಾಟ ಅಥವಾ ಸೇವಾ ಪೂರೈಕೆಯ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಲಾಗುವ ತೆರಿಗೆಗಳಿಗೆ ಬದಲಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲಾದ/ಪೂರೈಸಲ್ಪಟ್ಟ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮಧ್ಯಂತರ ಸರಕುಗಳು/ಸೇವೆಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ, ಪೂರ್ವ ತೆರಿಗೆ ಆಡಳಿತವು ಪ್ರತೀ ಹಂತದ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆಯ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆದಾನ ತೆರಿಗೆ ಜಮೆ (ITC) ಯ ಬಳಕೆ ಕನಿಷ್ಠ ಸೌಲಭ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಸರಕು/ಸೇವೆಯ ಒಟ್ಟು ಮೌಲ್ಯದ ಮೇಲೆ ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟು ಮೌಲ್ಯವು ಮಧ್ಯಂತರ ಸರಕು/ಸೇವೆಗಳ ಮೇಲೆ ಪಾವತಿಸಲಾದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ತೆರಿಗೆಯ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಮೊತ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. GST ಯಡಿಯಲ್ಲಿ, ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಪೂರೈಕೆಯ ಪ್ರತೀ ಹಂತದಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪಾವತಿಯಾದ ತೆರಿಗೆ ಜಮೆಯು ಮುಂದಿನ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸರಕು/ಸೇವೆಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಪ್ರತೀ ಹಂತದ ಪೂರೈಕೆಯಲ್ಲಿನ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆಯ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಲಾಗುವ ಒಂದು ತೆರಿಗೆಯಾಗಿದೆ. ವಿಶಾಲವಾಗಿ ಮತ್ತು ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದು ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ತರುವುದು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಸರಕು ಸೇವೆಗಳಿಗೆ 'ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ತೆರಿಗೆ' ಯ ತತ್ವದ ವಿಸ್ತರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವತ್ತ ಗಮನ ಹರಿಸಿದೆ.

ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ/ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸರ್ಕಾರಗಳು ವಿಧಿಸುತ್ತಿದ್ದ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ತೆರಿಗೆಗಳು/ಮೇಲು ತೆರಿಗೆಗಳ ವಿಧಾನಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ತೆರಿಗೆಗಳೆಂದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕ, ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆ, ಕೇಂದ್ರ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ, KKC ಮತ್ತು SBC ಯಂತಹ ಮೇಲು ತೆರಿಗೆಗಳು ಪ್ರಮುಖ ರಾಜ್ಯ ತೆರಿಗೆಗಳೆಂದರೆ, VAT/ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ, ಪ್ರವೇಶ ತೆರಿಗೆ, ಐಷಾರಾಮಿ ತೆರಿಗೆ, ಮುನಿಸಿಪಲ್ ತೆರಿಗೆ,ಮನರಂಜನಾ ತೆರಿಗೆ, ಜಾಹಿರಾತು ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆ, ಲಾಟರಿ/ಬೆಟ್ಟಿಂಗ್/ಜೂಜು ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆ, ಸರಕುಗಳ ಮೇಲಿನ ರಾಜ್ಯ ಮೇಲು ತೆರಿಗೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ಇವೆಲ್ಲವೂ GST ಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿವೆ.

ಐದು ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ GST ಯಿಂದ ಹೊರಗಿಡಲಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದ ನಂತರ, ಅವುಗಳನ್ನೂ GST ಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಮದ್ಯಪಾನದ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಲಾಗುವ VAT ನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುತ್ತಿವೆ. ತಂಬಾಕು ಮತ್ತು ತಂಬಾಕು ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕಗಳೆರಡನ್ನೂ ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. GST ಯಡಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಎಲ್ಲಾ

ಸರಕು ಸೇವೆಗಳ ಪೂರೈಕೆಯ ಮೇಲೆ 6 (ಆರು) ವಿಧದ ದರಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ, 0%, 3%, 5%, 12%, 18% ಮತ್ತು 28%.

ಸ್ವತಂತ್ರ ಬಂದಂದಿನಿಂದ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯು ಬೃಹತ್ ತೆರಿಗೆ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಸಂಸತ್ತಿನ ವಿಶೇಷ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ಅಧಿವೇಶನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 30ನೇ ಜೂನ್/1ನೇ ಜುಲೈ 2017ರ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ GST ಯು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿತು. 8ನೇ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್, 2016 ರಂದು 101ನೇ ಸಂವಿಧಾನ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯಿದೆಯು ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳ ಅಂಗೀಕಾರವನ್ನು ಪಡೆಯಿತು. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯು ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ 246A ಪರಿಚ್ಛೇದವನ್ನು (ಪರಿಚಯಿಸಿ) ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಂಸತ್ತು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳು ಸರಕು–ಸೇವೆ ತೆರಿಗೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳು ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಶಕ್ತರನ್ನಾಗಿಸಿತು. ತದನಂತರ CGST ಕಾಯಿದೆ, UTGST ಕಾಯಿದೆ ಮತ್ತು SGST ಕಾಯಿದೆಗಳು GST ಯ ಕಾಯಿದೆಗಳಾದವು. GST ಯು ಸರಕು–ಸೇವೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಬಹುಸಂಖ್ಯೆಯ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಸರಳವಾಗಿಸಿತು. ಕಾನೂನುಗಳ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳು ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆಗಳ ದರಗಳು ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಇದು ಸರಕು–ಸೇವೆಗಳ ಮುಕ್ತ ಚಲನೆ (ಏಕರೂಪದ)ಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿತು ಮತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿತು. ಇದು ವ್ಯವಹಾರ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಅನುಭೋಗಿಗಳ ಮೇಲೆ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ತೆರಿಗೆಗಳ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಇದು ಆಂತರಿಕ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪೈಪೋಟಿಯುತವಾಗಿರುವ ಭಾರತದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು/ಸೇವೆಗಳ ಎಲ್ಲಾ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದೆ. ಇದು ಯ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಶೇ.2ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವಾಗುವ ಉನ್ನತ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಪರಿಣಾಮವನ್ನೂ ಹೊಂದಿದೆ. ಇದರ ಅನುಸರಣೆಯು ಸುಲಭವಾಗಿದ್ದು, ಎಲ್ಲಾ ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನೋಂದಣಿ, ಮರುಪಾವತಿ, ಪಾವತಿಗಳನ್ನು ಅಂತರಜಾಲದ ವಿಳಾಸವಾದ WWW. gst.gov.in ಮೂಲಕ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದು ತೆರಿಗೆ ಮೂಲವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದೆ, ತೆರಿಗೆ ನೀತಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಪಾರದರ್ಶಕತೆಯನ್ನು ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿದಾರರು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ನಡುವೆ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶಿಸುವವರನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುವುದನ್ನು ಸುಲಭಗೊಳಿಸಿದೆ.

ಅಭ್ಯಾಸಗಳು *Exercises*

1. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇ ಏಕೆ ಪೂರೈಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
2. ಕಂದಾಯ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚದ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
3. 'ಕೋಶೀಯ ಕೊರತೆಯು ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಲದ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿ.
4. ಕಂದಾಯ ಕೊರತೆ ಮತ್ತು ಕೋಶೀಯ ಕೊರತೆಯ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
5. ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ, ಹೂಡಿಕೆಯು 200ಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಖರೀದಿಗಳು 150 ಆಗಿವೆ, ನಿವ್ವಳ ತೆರಿಗೆಗಳು 100 (ಅಂದರೆ ಒಟ್ಟು ತೆರಿಗೆಗಳು – ವರ್ಗಾವಣೆಗಳು) ಮತ್ತು ಅನುಭೋಗವು $c = 100+0.75\ Y$ ಎಂದು ನೀಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೊಳ್ಳೋಣ, (a) ಸಮತೋಲನ ಆದಾಯದ ಮಟ್ಟ ಯಾವುದು? (b) ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚ ಗುಣಕ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ಗುಣಕದ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ (c) ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚವು 200ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಳವಾದರೆ ಆದಾಯ ಸಮತೋಲನದಲ್ಲಿನ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.
6. ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕತೆಯು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಬಿಂಬಕದಿಂದ ವರ್ಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ : $c = 20+0.80\ y$, $I = 30$, $G = 50$, $TR = 100$.
   a. ಈ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿನ ಆದಾಯ ಸಮತೋಲನ ಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಯತ್ತ ವೆಚ್ಚ ಗುಣಕವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.
   b. ಒಂದು ವೇಳೆ, ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚವು 30ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾದರೆ, ಆದಾಯ ಸಮತೋಲನದ ಮೇಲಾಗುವ ಪರಿಣಾಮವೇನು?
   c. ಸರ್ಕಾರದ ಖರೀದಿಗಳಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ನೀಡಲು 30ರಷ್ಟು ಒಟ್ಟು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿದರೆ, ಆದಾಯ ಸಮತೋಲನವು ಹೇಗೆ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ?

7. ಈ ಮೇಲಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ, ವರ್ಗಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿನ ಶೇಕಡ 10 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವು ಮತ್ತು ಒಟ್ಟು ತೆರಿಗೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಶೇಕಡ 10 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವು ಉತ್ಪನ್ನದ ಮೇಲೆ ಬೀರುವ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ. ಈ ಎರಡೂ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ.

8. $c = 70+0.70\ YD, I = 90, G = 100, T = 0.10\ Y$ ಆದರೆ

   a. ಸಮತೋಲನ ಆದಾಯವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಿರಿ?

   b. ಸಮತೋಲನ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಆದಾಯಗಳಾವುವು?

   ಸರ್ಕಾರವು ಸಮತೋಲನ ಮುಂಗಡಪತ್ರವನ್ನು ಹೊಂದುವುದೇ?

9. ಸೀಮಾಂತ ಅನುಭೋಗ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯು 0.75 ಮತ್ತು ಶೇಕಡ 20 ರಷ್ಟು ಪರಿಮಾಣಾತ್ಮಕ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆಯಾದರೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಿಗೆ ಆದಾಯ ಸಮತೋಲನದಲ್ಲಿನ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

   a. ಸರ್ಕಾರದ ಖರೀದಿಗಳು 20ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತವೆ.

   b. ವರ್ಗಾವಣೆಗಳು 20 ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತವೆ.

10. ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚ ಗುಣಕಕ್ಕಿಂತ ಪರಿಪೂರ್ಣಮೌಲ್ಯದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಗುಣಕವು ಸಣ್ಣಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ ಏಕೆ? ವಿವರಿಸಿ.

11. ಸರ್ಕಾರದ ಕೊರತೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಲದ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

12. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾಲವು ಹೊರೆಯಾಗುವುದೇ? ವಿವರಿಸಿ.

13. ಕೋಶೀಯ ಕೊರತೆಗಳು ಹಣದುಬ್ಬರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆಯೇ?

14. ಕೊರತೆ ಕಡಿತದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ.

15. G.S.T ಯನ್ನು ಏನೆಂದು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವಿರಿ? ಹಳೆಯ ತೆರಿಗೆ G.S.T ಪದ್ದತಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಪದ್ದತಿಯು ಹೇಗೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ? ಅದರ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಿ.

ಸೂಚಿತ ಅಧ್ಯಯನಗಳು *Suggested Readings*

1. Dornbusch,R. and S.Fircher, 1994. Macroeconomics, Sixth edition, McGraw - Hill, Paris.

2. Mankiw, N.G., 2000 Macro economics, fourth edition. MacMillan worth publishers, Newyark.

3. Economic Survey, Government of India, Various issues.